Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 88 (3338)

СУБОТА, 15 травня 2004 року

Секунди радості

Водні види. Мадрид (Іспанія). Чемпіонат Європи. Кожний день на турнірі приносить радість українським прихильникам спорту. Другу свою золоту медаль в іспанській столиці виграла королева комплексного плавання **Яна Клочкова**. Цього разу вона була першою на 200-метрівці. Таку саму дистанцію, але в батерфляї, виграв наш Денис Силантьєв.

А до цього бронзову медаль додала ще й українська стрибунка у воду Олена Федорова (триметровий трамплін).

ОФІЦІЙНО

Американські ворота відчиняються

Під час переговорів Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з міністром закордонних справ Еквадору Патрісіо Зукіланда Дуке той підкреслив, що Еквадор рішуче налаштований підтримати Україну на світовій арені. Зокрема, в її прагненні вступити до СОТ. «Еквадор — це ворота в Північну Америку, і вони будуть відчинені для України», — заявив еквадорський міністр.

Володимир Литвин назвав таку позицію дружньою, підкресливши, що наш парламент готовий до розробки відповідної договірної бази між країнами. «Ми надаємо великого значення візиту такого рівня. Це імпульс для наших відносин у політичній і економічній сферах і велика можливість для обох країн підсилити свою присутність у відповідних регіонах», — заявив він, додавши, що український парламент цілком готовий приєднатися до співробітництва.

Патрісіо Зукіланда Дуке зауважив, що однією з форм співробітництва на першому етапі може стати міжпарламентська комісія. Володимир Литвин відзначив, що у Верховної Ради є потенціал для створення такої комісії і український парламент готовий до розробки меморандуму про співробітництво.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Народні обранці нинішнього скликання перетнули екватор законотворчої діяльності

Ранкове засідання 14 травня

Цього дня два роки тому, як наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин, почався відлік часу, відведеного Конституцією на діяльність парламенту нинішнього скликання. За цей час, зазначив керівник парламенту, було розглянуто 1579 законів, зокрема п'ять кодексів, 590 законів вдалося прийняти в цілому, з них 538 підписані Президентом і набрали чинності. Детальнішу інформацію про зроблене парламентом керівники депутатських груп і фракцій отримають під час засідання погоджувальної ради. Голова парламенту не вдавався до оцінки діяльності ВР, однак висловив впевненість, що її робота у наступні два роки буде продуктивніша.

Цієї теми згодом торкнулися у своїх заявах і представники різних фракцій. Так, О. Козаченко з новоствореної групи «Центр» зауважив, що політична реформа, на жаль, стала для депутатів не об'єднавчою ідеєю, а скорше барикадою. Тому, на думку його політичних союзників, час вимагає формування груп і фракцій за принципово новими підходами.

(Закінчення на 2-й стор.).

Нова політика має змінити співробітництво на інтеграцію

Стратегію втілення європейської політики сусідства оприлюднила Європейська комісія. Документ, який стосується і майбутніх відносин ЄС з Україною, побудовано на ухваленій минулого року концепції «Ширша Європа». Стратегія конкретизує принципи розбудови цих взаємин у різноманітних сферах: політичній, торгово-економічній, енергетичній, транспортній тощо. «Це крок уперед у відносинах ЄС та України, який дасть змогу нам перейти від співробітництва до тісної економічної та політичної інтеграції», — наголосив на прес-конференції виконувач обов'язків глави Представництва Єврокомісії Стеффен Сковманд.

(Закінчення на 4-й стор.).

Сьогодні — Міжнародний день сім'ї

КІНО ДЛЯ НОРМАЛЬНИХ

Роман Балаян зняв дивовижний фільм «Ніч світла». Здавалось, у необжитому нами XXI столітті не скоро з'явиться таке кіно. Але воно з'явилося!

Місце дії — інтернат для сліпоглухонімих. Тут море любовних драм! А любов сліпоглухонімих найсправжніша, бо Любов — це те, чого не можна бачити, на межі між очевидністю й істиною. На прем'єру фільму в столичний Будинок кіно важко було пройти, картину показували одразу в двох залах, ущерть повних.

Згодом Р. Балаян сказав: «Мене ніколи не турбувало, скільки людей побачать моє кіно. Але тут, уперше в житті, хочу, щоб бачили більше людей. Це необхідна картина. Бо нормальна, але бідна людина (а таких нині 90 відсотків) мусить вийти після цього кіно й подумати: «Боже мій! Жити варто!» Тут є оптимізм. Те, що публіка плаче, — добре. Вона ж не над поганим чимось плаче! Це кіно передусім треба дивитися тим, у кого є діти. Йдеться не лише про інтернатських дітей — це та тривога, що змушує нас прокидатися серед ночі й просто дивитися на дітей, які сплять поруч. Цей фільм — ніби простягнута рука милосердя. Хтось її не бачить, але важливо її простягнути».

На знімках: Ольга Голиця, Олексій Панін та Андрій Кузічев у фільмі «Ніч світла».

(Закінчення на 3-й стор.).

До Дня науки

Між Нобелем і ринком

Навіть очевидні для вітчизняної економіки вигоди від впровадження унікальної наукової розробки не завжди означають швидке її втілення в життя. Приміром, хмельницьким кулібіним довелося оббити чимало порогів, перш ніж вони одержали право тільки випробувати своє атомне сито на виробництві **(подробиці — на 3-й сторінці нинішнього числа в матеріалі «Атомне сито»).** Нема головного — попиту на ноу-хау з боку промисловості. Якщо у світі 80 відсотків приросту ВВП дають інновації, то в нас у кращому разі їх запроваджує кожне десяте підприємство.

Сьогодні багато говорять про те, що наука має повернутися обличчям до ринку. Та коли на ідею, котра незабаром почне нести «золоті яйця», якось можна знайти покупця, то вигідно реалізувати на Батьківщині розробку, спрямовану на неблизьку перспективу, практично неможливо. Нам хоча б зберегти наукове середовище, де й народжуються нові, часто зовсім непередбачувані знання. Саме вони потім стають знаковими для цілих галузей економіки. Наукове середовище не можна прив'язувати до ринку, окреслювати жорсткі конкретні завдання — видати на-гора отакі проекти. Якщо ми довіряємо нашим визначним ученим, то їх треба підтримувати просто тому, що вони є. Вони — національне надбання. Зі святом вас, шановні!

ВРОЖАЙ—2004

Засада для саду

Дотепер «здоров'я» зернових посівів оцінювалося як задовільне. Злакові в більшості областей успішно пережили природні катаклізми. На Хмельниччині, наприклад, **інформує наш власний кореспондент Ірина КОЗАК,** планують зібрати 750 тисяч тонн продовольчого зерна — вдвічі більше торішнього. Тамтешні аграрії заздалегідь почали укладати угоди на використання збиральної техніки. Судячи з усього, вона буде в дефіциті, адже для збирання всіх зернових області знадобиться майже 250 комбайнів.

Проте знову знаки питання під оптимістичними намірами розставляє негода. За даними Гідрометцентру, у вихідні передбачаються заморозки: на більшій частині території країни вночі на поверхні ґрунту, а в північній частині — й у повітрі, стовпчик термометра опуститься до мінус 4. Травневі перепади температури особливо згубні для фруктів та овочів. Під загрозою — врожай помідорів, огірків, картоплі, груш, яблук, слив.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

«Андріївський узвіз».
Андрій Шалигін (1970 р.). Полотно. Олія.

Шлях до Майстра...

У середині 70-х, коли поліці книгарень було завалено партійно-обов'язковою літературою, яку видавали мільйонними тиражами, з'явилася книжка Михайла Булгакова. Побачила вона світ у Москві, й до неї увійшло три романи — «Біла гвардія», «Майстер і Маргарита», «Театральний роман».

«Майстер і Маргарита» до цього було опубліковано в журналі «Москва» зі скороченнями, і він уперше вийшов без купюр.

Книжка з трьома такими різними романами читалася на одному диханні і була, як ковток свіжого повітря, в тій атмосфері літературного застою. Кожен для себе обирав свій, той, що залишався з ним потім на все життя. Для когось це був «Майстер і Маргарита» з євангельськими одкровеннями і дияволіадою Воланда, а для багатьох настільною книжкою стала «Біла гвардія» з засніженим і таким чудовим Містом.

(Закінчення на 3-й стор.).

Ювілейна плавка

Учора на першій мартенівській печі колектив ВАТ «Запоріжсталь» виплавив двохсотмільйонну тонну сталі

Почесну місію довірили Герою України, почесному сталевару Віктору Синякову. Перша доменна піч також іменита — на ній сталевари ставили більшість рекордів у своїй славній історії. А за сімдесят років трудової звитяги «Запоріжсталь» стала справді візитною карткою Запоріжжя. Комбінат, який очолює Віталій Сацький, входить до четвірки найбільших підприємств України за обсягами виробництва сталі, експортує свою продукцію у десятки країн світу, демонструє приклад вдалої соціальної політики.

На прямому зв'язку — міський голова Донецька

Шановні читачі!

20 травня під час проведення Днів газети «Голос України» в Донецькій області відбудеться «пряма лінія» з міським головою Донецька Олександром Лук'янченком. Чекаємо на ваші дзвінки з 15-ї до 16-ї години за телефоном у Донецьку: (062) 338-49-53.

18 та 20 травня ц. р. «Голос України» публікуватиме Цивільний процесуальний кодекс України

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Народні обранці нинішнього скликання перетнули екватор законотворчої діяльності

Ранкове засідання 14 травня

(Початок на 1-й стор.)

Про перегрупування політичних сил у стінах ВР свідчить і оголошення ведучого сесійного засідання. Так, заявлено про виключення з фракції «Регіони України» депутатів Петра Демінського, Ігоря Насалика і Сергія Ратушняка. До фракції СДПУ(о) увійшов Олег Каратуманов, а до групи «Центр» — Сергій Іванов. Оголошено також про формування нової депутатської групи «Демократичні ініціативи. Народовладдя», яку представлятимуть Степан Гавриш, Богдан Губський та деякі інші депутати.

На початку засідання упродовж 40 хвилин було виголошено кілька десятків депутатських запитів на адресу Прем'єр-міністра, Генерального прокурора України. Вони віддзеркалюють усю палітру злободенних проблем виборців — закриття шкіл, ремонт музеїв, зменшення оплати за послуги, підвищення зарплат, сарану на полях, справу перевертнів, структуру Збройних сил, відчуження держмайна і землі тощо. Кілька запитів пролунало з приводу кримінального минулого Прем'єр-міністра України.

Зате більшість парламентаріїв проголосували за запит до глави держави з приводу нормалізації судової системи України. Особливо гучно пролунала в офіційній залі актуальна тема війни в Іраку. Представники фракції КПУ одразу вивісили у сесійній залі плакат з вимогою відкликати наших вояків із Іраку, їх підтримали у заявах представники фракцій СПУ і БЮТ. Микола Ноніенко від «Трудової України» також висловився за вирішення цього питання, однак перед цим зажадав від Президента визначитися з терміном перебування нашого контингенту та його статусом, а Олег Зарубінський, підтримавши колегу, нагадав про потребу проведення закритого засідання ВР з цього питання. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин закликав дотримуватися попередніх домовленостей на погоджувальній раді. Лише 145 депутатів проголосували за те, щоб повернутися до розгляду питання на нинішньому засіданні.

Після цього парламентарії заслухали інформацію Бориса Олійника про перебіг останньої сесії ПАРЄ.

У порядку денному — більш як 20 проектів постанов і законів, а насамкінець передбачено і складення присяги членами Вищої ради юстиції.

Олександр ШАЦЬКИЙ.

Бракує коштів і самостійності

Вечірнє засідання 13 травня

Із доповіддю «Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні» на парламентських слуханнях виступив голова Комітету ВР з питань науки і освіти Станіслав Ніколаєнко, а із співдоповідю — Міністр освіти і науки Василь Кремень.

Учасники слухань — народні депутати, представники освіти і академічної науки, а також владних структур з регіонів — були здивовані відсутністю в залі засідань керівників Кабміну. А ще —відвертістю і чесністю доповідачів, які й визначили тон обговорення вкрай актуальної проблеми.

Скажімо, у виступі Станіслава Ніколаєнка серед численних критичних зауважень були й такі, вельми неприємні для чиновників освіти: в країні є університети, де практично не займаються наукою, а в більшості вузів нехтують вимоги закону про студентське самоврядування. Та найбільше уваги він приділив болючому для суспільства питанню про доступність вищої освіти.

До речі, коли на трибуну вийшов студент університету з Умані, учасники слухань, напевне, чекали його оцінки, пропозицій саме щодо самоврядування у вузі, але виступ звівся до звіту про роботу педколективу і побажання підвищити зарплату улюбленим викладачам.

Про зарплату, фінансування галузі, зрозуміло, говорив не тільки студент.

Народний депутат Олександр Мороз так бачить розв'язання освітянського питання: «Без зміни системи влади можна безкінечно обговорювати це питання, але позитивних наслідків не буде».

Але всі промовці (а виступила за чотири години лише половина тих, які записалися) переконані, що, не приєднавшись до Болонського процесу, ми залишатимемося на узбіччі освітянського прогресу.

Ректор авіаційного нацуніверситету Віталій Бабак зауважив, що багато проблем було б знято, якби хоч раз повністю виконали всі статті закону про освіту. Він також порушив питання про автономію університетів, від яких вимагають якість освіти, не вкладаючи жодної копійки в розвиток матеріально-технічної бази. Освіту має бути визнано пріоритетною галуззю з відповідним фінансуванням...

Певне, варто частіше згадувати той факт, що демократія в Європі починалась із свободи міст і університетів... Наскільки можна не довіряти вузам, щоб кожен крок узгоджувати з Києвом?..

Схожих думок і зауважень на слуханнях, як і до них, прозвучало багато. Більшість враховано в проекті рекомендацій про стан і перспективи розвитку вищої освіти, який незабаром мають прийняти народні депутати.

Переконаність у цьому висловив серед інших ректор Національної академії внутрішніх справ Ярослав Кондратьєв. Він зазначив, що рішення Верховної Ради буде доленосне для вищої освіти загалом, і для талановитої, але малозабезпеченої молоді, яка з часом стане інтелектом нації, зокрема.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Мы — эхо. Мы — долгое эхо друг друга»

*Призначаючи на посаду свого прес-секретаря керівника київської дирекції радіо «Свобода», Віктор Янукович запевнив, що Ганна Герман **(на знімку)** підтримає його бажання встановити свободу слова. Вона допоможе, щоб «ця пташка — свобода — опинилася тут». Свою обіцянку вона, схоже, виконує: за два тижні на новій для себе посаді Ганна вже відкрила сезон на приручення «пташки»...*

Позавчора свіжоспечена речниця Прем'єр-міністра Віктора Януковича Ганна Герман скликала спеціальну прес-конференцію, на якій ознайомила присутніх журналістів з новою версією біографії свого шефа.

— Останнім часом у деяких засобах масової інформації опубліковано матеріали, в котрих мусується тема так званих темних плям біографії прем'єра, — зачитала пані Герман заяву прес-служби Кабміну. — Майже 37 років тому, у грудні 1967 року, 17-річним юнаком Віктор Янукович був засуджений Єнакіївським міським судом Донецької області до трьох років позбавлення волі. Був достроково звільнений як неповнолітній. Але так склалася доля (? — **Авт.**), що в червні 1970 року його знову було засуджено на два роки позбавлення волі...

Однак «мусувати тему» немає чого: після клопотання через вісім років депутата ВР СРСР, космонавта Георгія Берегового президія Донецького обласного суду скасувала ці вироки. Отже, Янукович «безпідставно притягався до кримінальної відповідальності...»

Аби скептики й надалі не сумнівалися у зникненні темних плям, Ганна Герман і сама взяла участь у «відчищенні життєпису» провідного, за її словами, претендента на найвищу посаду в державі. Вона провела власне журналістське розслідування і встановила: її шеф у роки буремної молодості був так само «пухнастим і білим», як у час дорослої зрілості. Цей, звичайно, безсторонній як для прес-секретаря висновок їй вдалося зробити на «підставі документів і свідчень очевидців». На жаль, пані речниця ухилилась від відповіді на запитання, за що саме, за якими статтями КК СРСР було «безпідставно» засуджено «провідного» претендента у президенти. Так само не уточнила вона, очевидці чого надавали їй свідчення. Того, що донецький підліток не ображав і мухи? Тоді справді Ганна Герман провела масштабне розслідування.

Втім, у чистоті дій і помислів юного Януковича може пересвідчитися кожен: прес-секретар запросила всіх бажаючих відвідати славне місто Донецьк і поспілкуватися з «безпосередніми учасниками тих подій». Зокрема, із суддею: «поки він ще живий» (як трохи туманно обмовилась Ганна). З'ясувалося, він нині кається за допущену ним судову помилку. І суддю зрозуміти можна: хто знав, що так повернеться доля?

Утім, як відомо, її рішучі кульбіти зачепили не лише «безпосередніх учасників тих подій». Карколомний стрибок здійснила і сама пані Герман: з незалежної журналістики в речники Віктора Януковича. Це вам не до Донецька проїхатись. «Я ще не розумію, що я зробила, але думаю, що це дуже цікава робота», — так пояснила вона «свободу» свого дивного вибору. І, напевно, справді цікава... Злі язики подейкують, що Ганна за «етап зі «Свободи» у владу» не співає романси про погані фінанси.

Можливо, це й так — не знаю. Принаймні вона хоч щедра, бо «готова профінансувати поїздку для тих журналістів, хто не може собі дозволити витрати» на поїздку місцями «бойової і партійної слави» молодого пана прем'єра.

— Я хочу, щоб люди побачили його таким, який він є насправді... Він такий, як Африка, — континент, що став для мене справжнім відкриттям... Я думаю, що українські хлопці, які нині не знають, що робити, повинні брати з нього приклад, — приблизно такими словами пишуться нові рядки біографії В. Януковича ще вчора опозиційною журналісткою. Як співала колись її популярна тезка Анна Герман: «Мы — эхо, мы — долгое эхо друг друга»...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

В Інституті держави і права

Цими днями Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України виповнилося 55 років. Відсвяткувати річницю вирішили проведенням міжнародної наукової конференції «Методологічні аспекти юридичної науки на сучасному етапі», в якій взяли участь відомі українські та зарубіжні науковці.

А починалося все 13 травня 1949 року, коли у складі АН УРСР було створено окрему самостійну науково-дослідну установу — Сектор держави і права. Згодом сектор було перетворено на Інститут держави і права АН УРСР, першим директором якого став академік В. Корецький.

Сьогодні інститут є провідною науковою установою, яка підтримує тісні зв'язки з Верховною Радою, адміністрацією Президента, Кабінетом Міністрів України, судовими органами і науковими установами зарубіжних країн. Дев'ять відділів та наукові центри інституту займаються законопроектною діяльністю, проводять науково-правові експертизи, надають науково-консультативну та науково-методичну допомогу.

Незмінним директором інституту вже 16 років є академік НАН України Юрій Шемшученко. Допомагають йому в роботі близько 80 науковців, серед яких: один академік та чотири члени-кореспонденти НАН України, 17 академіків та членів-кореспондентів Академії правових наук України, 10 заслужених діячів науки і техніки України та 7 заслужених юристів України.

Вітаємо всіх співробітників інституту з ювілеєм і бажаємо подальших успіхів на юридичній ниві.

Юлія ХОМЕНКО.

Бомба рвонула на глибині

Водолазно-пошукова мінна група України провела унікальну операцію зі знищення 500-кілограмової німецької фугасної авіабомби на зовнішньому рейді Балаклавської бухти, що являла реальну загрозу для судноплавства. Через несприятливі умови операцію кілька разів відкладали — бо дуже небезпечна була вона для водолазів, тому що виконати її довелося на глибині 24 метри.

За твердженням начальника пошуково-рятувальної служби капітана 1-го рангу Сергія Гайдука, операцію зі знищення вибухонебезпечного предмета на такій глибині проведено вперше. Усього тільки в 2003 році фахівцями на рейдах Севастополя, Феодосії, Керчі було знищено понад 20 мін і бомб часів другої світової.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

СПОРТ

Вітали і переможців, і переможених

Футбол. Київ. У рамках другого Міжнародного турніру пам'яті Валерія Лобановського відбувся матч ветеранських збірних України та Росії. Цього разу сильнішими виявилися росіяни — 3:1. Два м'ячі в них забив Валерій Масалітін і один — Ренат Атаулін. Гол престижу на рахунку Олега Протасова.

У складах обох команд виблискувало ціле сузір'я видатних майстрів. Цікаво, що на динамівській арені грали наставники національних збірних сусідніх країн — Олег Блохін і Георгій Ярцев.

Окрім уже названих гравців, на полі побували: у господарів — Чанов, Дем'яненко, Трошкін, Михайличенко, Литовченко, Бєланов, Буряк, Кузнецов, Калитвинцев, Рац, Заваров, Роменський, Безсонов, Баль, Яремчук, Таран, Шматоваленко, Яковенко, Євсєєв (тренер — Андрій Біба); у гостей — Дасаєв, Зюзін, Поздняков, Хідіятуллін, Лосєв, Шавло, Цвейба, Брошин, Черенков, Єгорович, Шмаров, Морозов, Бородюк (тренер — Олександр Прохоров).

Глядачі однаково тепло вітали переможців (кубок і подарунки їм вручив президент ФФУ, народний депутат України Григорій Суркіс) і переможених. А Ярцеву і національній збірній Росії побажали успіху у фінальній частині Євро-2004 в Португалії.

Азовці попереду

Баскетбол. Чемпіонат України. Суперліга. Фінальна серія за перше-друге місця. «Азовмаш» (Маріуполь) — БК «Київ». 82:72. Отже, рахунок став 2:0, попереду маріупольці. Серія продовжиться у понеділок у Києві.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування висловлює щирі і глибокі співчуття народному депутатові України БЕСПАЛОМУ Борису Яковичу з приводу великої особистої втрати — смерті батька **Якова Наумовича.**

Пробіг гайдамацькими шляхами

АКЦІЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Третій рік поспіль, 29 травня, у сотенному козацькому містечку Медведівка проб'є тулумбас, скликаючи учасників масового спортивно-краєзнавчого дійства «Гайдамацькими шляхами».

Цього року змагання дитячих та юнацьких «куренів» присвячено 236-й річниці початку національно-визвольного повстання під проводом Максима Залізняка та Івана Гонти.

Нащадки козаків Чигиринського, Кам'янського, Смілянського та інших районів Черкащини здійснять п'ятикілометровий пробіг із центру Холодного Яру до пам'ятника «гайдамацькому гетьманові Максиму». Дівчата змагатимуться на дистанції два кілометри.

На стадіоні Медведівки відбудуться також «козацькі забави» — на силу, спритність, влучність, кмітливість. Найкращих юних краєзнавців Богданового краю, які брали участь у конкурсі, організованому черкаським корпунктом «Голосу України», районною газетою, радіо «Рось» та депутатом обласної ради від Чигиринщини Олександром Самойленком, буде нагороджено призами.

Ініціатори «Гайдамацьких шляхів» — працівники Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» та їхній інформаційний помічник — «Голос України» запрошують до участі у святковому козацькому зборі дитячі, юнацькі спортивні організації, краєзнавчі гуртки, всіх шанувальників історії рідного краю. Заявки на участь у змаганнях надсилати на адресу: Богданові Легоняку, краєзнавчий музей села Медведівки Чигиринського району Черкаської області.

Тел.(04730) 95-3-31.

Електронна пошта:

amt@majar. com

Кабінет Міністрів України з глибоким сумом сповіщає, що 14 травня 2004 року передчасно пішов із життя помічник Прем'єр-міністра України, видатний тележурналіст і державний діяч

КУЛИК

Зіновій Володимирович

Зіновій Кулик народився 3 лютого 1947 року у Львові в родині робітника-поліграфіста. Трудову діяльність розпочав у 1965 році техніком у конструкторському бюро «Термоприлад». 1973 року закінчив факультет журналістики Львівського державного університету ім. І. Франка.

З березня 1968 року, коли З. Кулик почав працювати диктором навчального телебачення Львівської області, все його подальше життя практично було присвячене тележурналістиці. Зіновій Кулик виявив себе яскравим публіцистом, талановитим, творчим організатором. Такі важливі якості повною мірою розкрилися з 1980 року, відколи він прийшов на творчу та керівну роботу до Державного комітету УРСР з телебачення і радіомовлення. У цей же період він навчався в аспірантурі Академії суспільних наук (Москва), захистив кандидатську дисертацію з питань розвитку інформаційної сфери.

Глядачі часів здобуття Україною незалежності пам'ятають виважені, змістовні телепередачі оглядача творчого об'єднання «Громада» Зіновія Кулика, які давали відповіді на злободенні запитання, що хвилювали суспільство. У 1992 році З. Кулик стає генеральним директором генеральної дирекції першої програми Українського телебачення Державної телерадіомовної компанії України. 1993 року його призначено віце-президентом, першим віце-президентом Укртелерадіокомпанії, генеральним директором Українського телебачення.

У 1995 році Зіновій Володимирович став Головою Державного комітету телебачення і радіомовлення України, а наступного року його призначено першим Міністром інформації України. На цих високих посадах З. Кулик обстоював національні інтереси України, багато зробив для розбудови вітчизняного інформаційного простору.

У 1998—1999 роках — президент Національної телекомпанії України. У 1999—2000 роках — заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України. З 2003 року — помічник Прем'єр-міністра України.

З. В. Кулик був засновником та шеф-редактором популярного всеукраїнського тижневика «ПіК» («Політика і культура»).

Кабінет Міністрів України висловлює щире співчуття рідним, близьким та друзям покійного.

Світла пам'ять про Зіновія Кулика — чуйну, благородну і скромну людину — назавжди збережеться в наших серцях.

В. Янукович, М. Азаров, І. Кириленко, А. Клюєв, Д. Табачник, А. Толстоухов, Ю. Богуцький, В. Кремень, І. Чиж, О. Савенко, В. Набруско, В. Чамара, М. Сорока.

Журналісти «Голосу України» розділяють горе і співчувають рідним і близьким З. Кулика.

Кіно для нормальних

(Початок на 1-й стор.).

Картину знято за оповіданням нашого письменника Олександра Жовни, автори сценарію Рустам Ібрагімбеков та Роман Балаян. Це спільне виробництво російської компанії МакДос та української «Ілюзіон-films». У ролях відомі актори Ірина Купченко, В. Гостюхін, менш відомі Андрій Кузічев, Олексій Панін, Ольга Сутулова. І зовсім невідомі: Ольга Голиця (учениця балетного училища з Києва), Богдан Хижняк, Вадим Вовчук, Наталя Зеленська. Невідомі — бо більшість з них навіть не актори, вони із справжніх інтернатів для сліпих.

Колись Роман Гургенович Балаян казав: герой «Польотів уві сні та наяву» — це я сам. Певний перегук з «Польотами...» є і в цьому фільмі, й один з героїв (для Балаяна) — теж він сам...

— Я вам скажу навіть одвертіше. Раніше я був великий егоїст, як усі кіношники. А потім вирішив, що кіно вже не є сенсом життя для мене, бо от є сім'я, дружина, діти, родичі. Усвідомивши це, я став кращим. Не знаю, чи багато хто може це підтвердити, але мені так здається. Був розумним, успішним, талановитим — а став просто добрим, просто кращим по-людськи. Оте все хороше — воно в мені ніби дрімало, а потім почало прокидатись. І в результаті з'явилась оця картина.

— Дивлячись фільм, часом важко розрізнити, хто там насправді глухонімий, а хто лише актор. І хто справжніший...

— Я дещо ідеалізую у фільмі світ сліпоглухонімих. У тих інтернатах усе набагато страшніше, прозаїчніше. Але я спеціально брав красивих людей і знімав їх красивими. Я нікого при цьому не обманював. Просто мені йшлося про видимість — і про те добро, яке неочевидне.

— Уникаючи очевидності, ви, однак, у фільмі робите цілком «документальні» акценти. Скажімо, про те, що той інтернат — єдиний у СНД.

— А є справді єдиний у СНД інтернат, що приймає сліпоглухонімих дітей. Це в Загорську, під Москвою. Після того, як Союз розвалився, туди потрапити важко, бо в законодавстві України чи, скажімо, Молдови, не передбачено, як це зробити. Тому виникають ситуації безвіхідні — куди подіти таких дітей?..

... Зрозуміло, чому Балаян, чоловік гордий і ненав'язливий, хоче, щоб фільм побачило більше нормальних людей, у тім числі — нормальних законодавців та урядовців, здатних розв'язувати драматичні сюжети не в кіно, а наяву. Але поки що прокатна доля фільму лише вирішується. А тим часом картина вже потрапила до конкурсної програми фестивалю «Кінотавр».

Віталій ЖЕЖЕРА.

Кадр із фільму: Ірина Купченко грає директрису того самого інтернату. Вона тут заплакана. Бо теж закохана...

На наших дорогах є «прокляті» місця

Геннадій ГЕОРГІЄНКО, начальник Департаменту ДАІ МВС України.

Дорожньо-транспортні пригоди призводять до економічних втрат, що дорівнюють двом-трьом відсоткам валового внутрішнього продукту. В Україні середній вік осіб, які гинуть у ДТП, — 34 роки. Кожні 16 хвилин у країні трапляється дорожня пригода. Майже кожні дві години гине людина. В середньому за добу в автоаваріях гинуть 14 і дістають тяжких поранень 100 чоловік.

На противагу аварійності та збереження життя учасників дорожнього руху в Україні спрямовано відповідні заходи Державної програми забезпечення безпеки руху на автомобільних дорогах, вулицях міст, інших населених пунктів і залізничних переїздах на 2003—2007 роки. Основні виконавці цієї програми — Міністерство внутрішніх справ України та Міністерство транспорту.

Одним із підрозділів МВС України, який працює над проблемами безпеки дорожнього руху, є Науково-дослідний центр з безпеки дорожнього руху. Центр досліджує взаємодію складових системи «водій—автомобіль—дорога—довкілля». Зокрема, в полі їхнього зору — вплив електромагнітних і геомагнітних полів на дорожньо-транспортні пригоди.

(Закінчення на 4-й стор.)

Найбільш представницький та великий

Підсумки діяльності провідних єврейських організацій країни, стратегію розвитку громади на наступні роки розгляне з'їзд євреїв України.

18—19 травня 2004 року у Києві, в Міжнародному центрі культури та мистецтв (Жовтневий палац), відбудеться найбільш представницьке та велике зібрання євреїв за всю історію країн СНД.

Очікується прибуття на форум понад двох тисяч делегатів з усіх регіонів України, а також почесних гостей з 42 країн. Вони докладно обговорять найважливіші проблеми єврейського життя в Україні та в усьому світі.

Сьогодні — День науки

Атомне сито

Коли Володимир Тюкавін, керівник хмельницького АТ «Агромаш» почав розповідати про нові технології та розробки своїх колег, згадався старий анекдот про те, як професор послав студента із віником та відром прибрати в лабораторії. Мовляв, робили досліди, насмітили, тож треба позмітати з підлоги електрони. Якщо йти за логікою анекдоту, то вони придумали таке собі сито, через яке можна просіяти... молекули, відсіявши радіоактивні.

Звучить неймовірно. До того ж і саме «сито» швидше нагадує звичайну металеву пластинку. Важко повірити, що через нього може проходити, скажімо, вода. Але це так, стверджують фахівці, котрі запропонували нову технологію очищення радіоактивно забрудненої води на мембранній установці.

— Ідея роботи над такою установкою була не випадковою, — розповів Володимир Олександрович. — З одного боку, маємо давню і поки що не розв'язану проблему захоронення відпрацьованих відходів атомних станцій. На початок 2000 року тільки на ХАЕС змушені були зберігати близько двох тисяч кубометрів твердих радіоактивних відходів. І щорік кількість їх зростає, а розміри сховищ не безмежні. З другого, співпрацюючи із російськими науковцями, ми отримали спеціальні мембрани, через котрі можна «просіювати» найдрібніші частки. Тож і подумалося, чому б через них не пропустити радіоактивно забруднену воду, аби очистити її.

Взагалі ідея очищення таких вод не нова. І тепер на АЕС використовуються спеціальні установки, котрі фільтрують усяку технічну воду, що дає радіоактивний фон. Принцип їх доволі простий: воду випаровують, а радіоактивні елементи залишаються у вигляді солей та інших сполук, які й відправляють до сховищ. Щодня таким чином на ХАЕС очищається до десяти кубометрів тільки так званих пральних вод — тих, що використовуються для прання спецодягу. Це лише крихітна частка складного технологічного процесу, але й вона постійно збільшує кількість радіоактивних відходів.

Щоб їх зменшити, розробники із «Агромашу» запропонували свою новинку. У воду додається спеціальна речовина, молекули якої притягують до себе іони цезію, кобальту, стронцію, утворюючи величезні макромолекули. Коли вся вода проходить через сита-мембрани, ці «велетні» затримуються. Далі випаровувати доводиться незначну частку саме забрудненої води, і у відходи потрапляють тільки радіоактивні солі без інших сполук, що значно зменшує їх об'єм.

Якщо оцінювати розробку лише з тих позицій, що вона економить площу захоронень, то й тоді її економічний ефект чималий. Але крім того, є ще одна істотна стаття економії. Щоденно на очищення уже згаданих десяти кубометрів ХАЕС витрачає близько трьох з половиною тисяч гривень. За рік — майже 1,3 мільйона. А нове устаткування здешевлює цю операцію у сім разів.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Ідіть і слухайте «Jazz Gang»

Дивовижно, але факт: містечко на півночі ФРН Альтенгольц представило чудовий джазовий оркестр «Jazz Gang». Юні музиканти (а джаз-банд представляє місцеву гімназію) цілком професійно виконували досить складні теми.

З огляду на те, що свою програму оркестранти представляли у столиці України, вони винесли на суд глядачів кілька творів наших композиторів, зокрема «Києве мій» Ігоря Шамо.

Посол ФРН в Україні пан **Дітмар ШТЮДЕМАНН (на знімку)** схвильовано сказав, що зв'язки гімназистів з Альтенгольца і школярів київської 59-ї школи цілком можуть бути прикладом дружніх відносин між нашими країнами.

Пан посол наголосив, що оркестр існує виняткова за фінансової підтримки батьків. Понад те, допомога з Альтенгольца надходить і до 59-ї школи.

Музика, добрі слова сприяли натхненному виконанню різних композицій, за що були винагородою гарячі оплески.

Прес-секретар посольства ФРН, яке організувало турне джаз-оркестру Україною, **Карін МАРШАЛЛ (на знімку)** запросила всіх шанувальників сучасних ритмів на Майдан незалежності сьогодні о 14.30. Приходьте — і ви переконаєтеся у високій майстерності молодих німецьких музикантів!

Фото Володимира ЗАЇКИ.

Шлях до Майстра...

(Початок на 1-й стор.).

«Білу гвардію» цікаво було читати з картою стародавнього Києва і разом з героями пізнавати в Мало-Провальній Мало-Підвальну, а в Олексіївському Андріївський узвіз, бродити з Олексієм Турбіним і Миколкою Сивим засніженим Містом.

Майже водночас з романом з'явилася публікація письменника-киянина Віктора Некрасова «Будинок Турбіних». Кілька сторінок машинописного тексту зачитували до дір, передавали одне одному разом із книжкою як продовження роману.

І потяглися люди на Андріївський узвіз до будиночка під номером 13.

Притиснутий впритул до «крутої гори» Подолу, вікнами другого поверху він виходив на Андріївський узвіз, а перший поверх дивився в маленький затишний дворик.

«Увійшовши до двору, я несміливо подзвонив в одні з двох дверей, що вели на веранду, і запитав у немолодої дами-блондинки, яка їх відчинила, чи не жили тут коли-небудь люди на прізвище Турбіни. Чи Булгакови. Дама трохи здивовано подивилася на мене і сказала, що так, жили, дуже давно, ось саме тут, а чому мене це цікавить?.. Я сказав, що Булгаков — відомий російський письменник, і що все, пов'язане з ними... На обличчі дами з'явилося ще більше здивування: "Як, Мишко Булгаков — відомий письменник? Цей незадара-венеролог — відомий російський письменник?.."»

Так описав Віктор Некрасов свою зустріч з тодішньою господаркою будинку Булгакових.

Одразу за рогом будинку виринав загадковий замок Річарда Левине Серце. Щоб подивитися на Поділ і Місто з висоти пташиного польоту, треба було пройти через арку замку (у Києві це називають «підворіттям»), опинитися в тісному дворику, оточеному стіною з зубцями, піднятися вузькими, кам'яними сходами у товщі стіни і вийти на чудову гірку, яка буйно заросла травою. І ось саме звідси можна було помилуватися Дніпром і зазирнути у дворики Подолу. А внизу під гіркою, яку так поетично змалював Булгаков, і стояв будиночок, в якому жив сам і поселив своїх героїв...

Це згодом були величезні наклади книжок, фільми художні та документальні, вистави у провідних театрах країни і світова слава. Це згодом була меморіальна дошка з бронзовим Булгаковим і музей-квартира з предметами і речами, що належали родині Булгакових, і літературно-ірреальними, одягненими в білий одяг, речами родини Турбіних. Це згодом побудували широкі й міцні дерев'яні сходи, які починалися з Андріївського узвозу і круто здіймалися нагору до оглядового майданчика.

Це згодом довідалися, яке велике значення для Булгакова мав Київ, з такою тугою і любов'ю змальований у романі. А тоді, в 70-х, були бруківка, будиночок 13 з розбитим ганком, чудова гірка, «лицарський» дворик замку Річарда Левине Серце і любов до «білої гвардії».

Лариса СЕВЕРЕНЧУК.

ГІПОТЕЗИ, ВЕРСІЇ, ФАКТИ

Чорні камені Іки

Найдавніша історія людства, що охоплює багатовіковий період дописемної історії, досі залишається, по суті, terra incognita. У підручниках цей період коротко викладено у вигляді досить ясної і послідовної картини. Однак не всі з цією картиною згодні. На підтвердження своєї точки зору вони наводять численні версії, що завдяки пресі фактично одержали статус незаперечних істин. Як один із найяскравіших прикладів можна навести колекцію гравійованих каменів з невеликого перуанського міста Іка.

Є відомості, що перші згадки про знахідки в цьому районі Перу чорних каменів із зображеннями відносяться до XVI сторіччя. Проте з упевненістю можна казати лише про те, що на початку 60-х років камені Іки стали активно продавати на чорному ринку антикваріату в Перу. А постачальниками каменів були уакерос (так у Перу називають мисливців за старожитностями).

Першими офіційними колекціонерами каменів Іки вважають братів Сольте та архітектора Сантьяго Кальво. Але справжню славу колекція здобула завдяки діяльності Хав'єра Кабрери. Він був професором медицини і присвятив збиранню і вивченню диковинок останні 40 років свого життя.

Доктор витратив майже увесь свій статок на придбання каменів, які назвав гліптолітами. За життя він зібрав їх понад 11 тисяч, перетворивши свій особняк у центрі Іки на музей. Сеньйор Кабрера обстоював ідею про те, що камені Іки були «кам'яною бібліотекою», спеціально створеною допотопною цивілізацією.

Колекцію складають гравійовані камені, які значно варіюються за розміром і кольором. Найменші мають вагу 15—20 грамів, а найбільші — 500 кілограмів за півтораметрової висоти. А більшість за розмірами порівнянна з кавуном. Усі вони являють собою обточені рікою валуни переважно чорного кольору, які мінералогічно визначають як андезитові (андезит — вулканічний граніт).

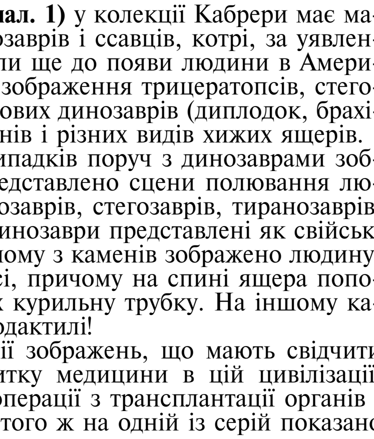
Зображення виконані або в техніці гравірування (глибиною 1—2 мм), або низького рельєфу. Треба також зазначити, що малюнки на каменях дуже різняться за манерою та якістю зображень, старанністю проробки. Це свідчить про те, що над їх виготовленням працювала не одна людина. Приблизно третину колекції становлять камені із зображеннями еротичних сцен, що є дуже поширеним мотивом в андських культурах. А решта, в разі автентичності, здатні перевернути звичні уявлення про історію людства.

Майже третина каменів **(мал. 1)** у колекції Кабрери має малюнки, що зображують динозаврів і ссавців, котрі, за уявленням сучасної науки, вимерли ще до появи людини в Америці. Найчастіше трапляються зображення трицератопсів, стегозаврів, різних видів зауроподових динозаврів (диплодок, брахіозавр), птерозаврів, ігуанодонів і різних видів хижих ящерів.

Цікаво, що в більшості випадків поруч з динозаврами зображена людина. Широко представлено сцени полювання людей із сокирами (?) на брахіозаврів, стегозаврів, тиранозаврів. Але найдивнішими є ті, де динозаври представлені як свійські тварини **(мал. 2)**. Так, на одному з каменів зображено людину, що їде верхи на трицератопсі, причому на спині ящера попона, а наїзник тримає в руках курильну трубку. На іншому камені людина летить на птеродактилі!

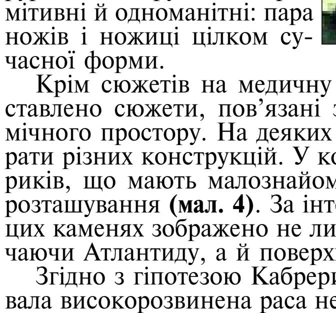
Не менше шокують і серії зображень, що мають свідчити про найвищий рівень розвитку медицини в цій цивілізації. Найтиповіші сюжети — це операції з трансплантації органів і навіть (!) мозку **(мал. 3)**. До того ж на одній із серій показано весь процес пересадки серця від молодого юнака старій людині, зокрема й сцену післяопераційної реабілітації пацієнта, коли останній підключений за допомогою системи трубок до кровоносної системи вагітної жінки! Цікаво, що хірургічні інструменти примітивні й одноманітні: пара ножів і ножиці цілком сучасної форми.

Крім сюжетів на медичну тематику, на каменях Іки представлено сюжети, пов'язані з вивченням і освоєнням(!) космічного простору. На деяких каменях зображено літальні апарати різних конструкцій. У колекції є також зображення материків, що мають малознайомі чи незнайомі форму і взаємне розташування **(мал. 4)**. За інтерпретацією доктора Кабрери, на цих каменях зображено не лише допотопні континенти, включаючи Атлантиду, а й поверхню іншої планети.

Згідно з гіпотезою Кабрери, у прадавні часи на Землі панувала високорозвинена раса неандертальців. Їм було відомо про неземні цивілізації. Вони почали активно освоювати космос, а потім вимушені були евакуюватися з планети перед початком глобального катаклізму, спричиненого падінням астероїда (чи комети). А «кам'яну бібліотеку» Іки було створено як попередження людству, що виживе після катастрофи (незрозуміло, щоправда, чому інформацію треба було передавати в малюнках, а не в письмовому вигляді, або в комп'ютерному кодуванні, нехай і нанесеному для надійності на камені).

Красиву версію ще за життя дона Хав'єра зруйнували публічні визнання деяких уакерос, що вони самі виготовляли і продавали камені Іки. Крім того, було проведено криміналогічні експертизи. Експерти пробували діяти древніми знаряддями з бронзи, кремнію, обсидіану, узятими в музеї, і сучасним напилком із міцної інструментальної сталі. Бронзові знаряддя взагалі не залишали жодних слідів. Решта — лише слабкі поверхневі подряпини. А на досліджуваних каменях лінії були рівні і досить глибокі. Подібні заглиблення залишала тільки фреза бормашини, до того ж борозни практично не розрізнялися. Отже, інструмент неандертальського художника — різець із сучасного твердого сплаву, придатний для гравірування по каменю. Так криміналісти одержали переконливі докази, що загадкові розмальовані камені з Іки не наукова сенсація, а спритна містифікація, жертвою якої і став доктор Хав'єр Кабрера.

Щоправда, у прихильників «працівілізації» залишається вихід. Можна припустити, що в прадавні часи бормашини і гравірувальні верстати існували так само, як і лупи з телескопами.

Артем ДМИТРЕНКО.

Уявні й реальні вигоди добросусідства

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Отже, Брюссель оприлюднив «Європейську політику добросусідства» — стратегію відносин з новими сусідами ЄС, зокрема і з Україною. Про те, які саме вигоди передбачає це добросусідство і за яких умов ми зможемо з них скористатися, експерти сперечаються давно. Їхні думки пропонуємо читачам «ГУ».

Олександр СУШКО, директор Центру миру, конверсії та зовнішньої політики:

— В «Європейській політиці добросусідства» викладено загальні підходи до всіх сусідів, про українську специфіку тут не йдеться. Заради цього розробляється зараз План дій, який і визначатиме особливе місце України. Що ж до згаданого документа, то українським дипломатам доведеться докласти чимало зусиль, щоб наповнити цю концепцію реальним планом співпраці. Наше сусідство з Євросоюзом обіцяє насамперед вигоди від економічної інтеграції, яка починатиметься з певних преференційних заходів, створення зони вільної торгівлі, а в перспективі, можливо, передбачатиме створення митного союзу (хоча про останній у новому документі нічого не сказано) і, зрештою, максимально повну економічну інтеграцію. Про членство чи нечленство України та інших сусідів у новому документі теж не йдеться — вважається, що це питання зараз ставити зарано. В «Європейській політиці добросусідства» лише закладено певний підхід, певний принцип поступового шляху до інтеграції з ЄС в сенсі максимального відкриття економіки і суспільства. Це означає ще й ширші можливості для приватних контактів, тобто можливість лібералізації візового режиму аж до його поступового скасування.

За яких умов усі ці привабливі перспективи стануть реальністю? Ще в концепції «Ширшої Європи» було чітко вказано, що всі ці преференції і вигоди можуть бути надані відповідним країнам в обмін на проведення там системних реформ, які реально зближуватимуть їх з Євросоюзом в сенсі законодавства, організації політичної системи, економічних умов.

Звісно, коли країна не вживатиме таких заходів і в своєму внутрішньому житті віддалятиметься від євростандартів, вона не зможе скористатися цими перевагами. Проблеми виникатимуть і внаслідок економічної інтеграції в інших напрямках. Якщо Київ вирішить створити митний союз з іншими країнами — приміром, країнами СНД, це означатиме, що він не зможе скористатися перевагами союзу з ЄС.

Валерій ЧАЛИЙ, директор міжнародних програм Центру Разумкова:

— «Чотири свободи», про які йдеться в запропонованих Євросоюзом документах, — це дуже віддалена з точки зору ЄС перспектива. Україна сподівається, що ми не тільки працюватимемо на майбутнє, а вже зараз розроблятимемо дуже конкретні, хоча, може, й не такі амбітні проекти поглиблення співпраці з ЄС, які наближатимуть нас до цих чотирьох свобод. Відповідно, якщо це свобода пересування людей, то ми вже сьогодні зацікавлені хоча б у такому само ставленні до України, як до Росії, якій запропоновано чіткі орієнтири по роках стосовно можливості полегшення візового режиму з Євросоюзом.

Для України важливо, щоб був диференційований підхід до окремих країн «кола друзів», як їх називають у Євросоюзі. План дій Україна—ЄС має бути досить чітким і розрахованим на термін не більш як три роки. Ми хотіли б чітко уявляти, що ми отримаємо після завершення його реалізації.

Гадаю, нині не найкращий час для планування майбутніх стосунків. Брюссель перебуває в стадії внутрішніх перетворень. Україна також сьогодні, у стадії внутрішньополітичної трансформації та ще й у рік виборів, не готова говорити про майбутні схеми євроінтеграційних процесів. Тож новий документ стане певним проміжним механізмом для ретельнішого опрацювання підходів до співпраці України і ЄС. Тим паче що нинішній склад Єврокомісії восени буде замінений на нових чиновників, які, сподіваюсь, матимуть дещо іншу думку стосовно перспектив України отримати в майбутньому членство в ЄС.

Ярослав ЖАЛІЛО, Національний інститут стратегічних досліджень:

— По-перше, Україні вигідно отримати вільний доступ на європейський ринок зі своїми товарами, це дало б змогу відповідним чином поліпшити структуру нашого експорту, збільшити його обсяги, підтримати позитивну економічну динаміку в країні. Але я не думаю, що ми в прогнозованому майбутньому зможемо говорити про можливість створення якоїсь зони вільної торгівлі. Спочатку Євросоюз має розібратися з тим, до чого в макроекономічному масштабі призведе його недавнє розширення. Друга вигода полягає в тому, що ми можемо найближчим часом розраховувати на збільшення припливу капіталів з Євросоюзу, зокрема від нових його членів. Хоч як це парадоксально, з розширенням ЄС умови для підприємницької діяльності в нових країнах-членах об'єктивно погіршаться і знизиться рівень прибутковості інвестицій. Київ має шанс з цього скористатися. Втім, деякі з цих вигод — вельми проблематичні. Наведу приклад: сьогодні ЄС досі не вирішив, яким чином він зможе збільшити квоту на експорт до ЄС продукції нашої металургійної промисловості з огляду на вступ до нього нових членів.

Що маємо зробити, щоб скористатися позитивами? У переговорній сфері — максимально забезпечувати інтереси наших компаній на євроринку, а в економічній — забезпечити динамічне економічне зростання, створити цивілізовані умови ведення бізнесу в Україні, підвищити конкурентоспроможність українських підприємств. Без усього цього ми від тісного співробітництва з ЄС будемо більше втрачати, ніж вигравати.

Євген ФЕДЧЕНКО, політолог, викладач Києво-Могилянської академії:

— «Європейська політика добросусідства» визначає основні напрями діяльності розширеної Європи у відносинах зі своїми сусідами в якнайширшому сенсі цього слова.

Утім, ми навряд чи можемо казати про те, що ці ініціативи можуть дати відповідь на основне запитання, яке може цікавити країни-сусідки, зокрема й Україну: наскільки статус сусідства є тимчасовим і за яких умов його можна буде змінити на статус країни, що веде переговори про приєднання? З огляду на перелік тих держав, на які поширюється ця політика (а це деякі пострадянські країни, країни Середземномор'я та Близького Сходу), можна сказати, що ЄС не надто розрізняє для себе статус цих держав і не вибудовує жодних пріоритетів у відносинах з ними. Для Брюсселя Україна та Йорданія стоять на одному рівні політичного та економічного сприйняття, і це реалії, які Київ наразі змінити не може, хоча і повинен намагатися. Відзначу, що в цій програмі особливий наголос робиться на відносини між ЄС та Росією, тоді як Україна виступає в ролі дещо вторинного партнера, як і було до цього. Врешті-решт, у нових ініціативах Брюсселя немає нічого нового: та ж економічна співпраця, та ж транскордонна співпраця, що існувала і до цього з наголосом на потребу самого ЄС підсилювати свої кордони за рахунок тіснішої співпраці із сусідами, наголос на енергетичну співпрацю, що також у даному разі є більшим пріоритетом для Брюсселя, аніж для країн-сусідок.

Підготувала **Ганна ЛУКАНСЬКА.**

Нова політика має змінити співробітництво на інтеграцію

(Початок на 1-й стор.).

У середині червня, повідомив він, має бути завершено роботу над Планом дій Україна—ЄС. У ньому будуть виписані пріоритети двосторонніх відносин, конкретні заходи, які й мають наблизити відносини двох сторін до інтеграційного рівня. Стеффен Сковманд наголосив, що мова про майбутнє членство України в ЄС чи надання їй асоційованого статусу не йде. Проте дипломат зазначив, що стаття 49 Угоди про ЄС (яка гарантує членство в ньому будь-якій європейській країні, що сповідує його цінності) залишається «в розпорядженні» України. А просування нашої держави в бік союзу оцінюватиметься саме з того, як виконуватиметься майбутній План дій. Відповідно й визначатимуться подальші перспективи.

Водночас ЄС, який на сьогодні є найбільшим міжнародним донором України, обіцяє подальшу фінансову допомогу. Вона особливо має зрости з 2007 року. Нині союз розробляє також додаткові механізми ефективнішої підтримки транскордонного співробітництва і пропонує нові засоби технічної допомоги.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ПОДРОБИЦІ

На наших дорогах є «прокляті» місця

(Початок на 3-й стор.).

Статистика дорожньо-транспортних пригод на автошляхах України свідчить, що протягом багатьох років в одних і тих самих місцях за умови доброго стану дорожнього покриття, на сухій рівній дорозі трапляються ДТП. Одержано цікаві результати: в місцях концентрації ДТП електромагнітне поле в сотні разів перевищує нормальні фонові показники. Наприклад, ЕМП на об'їзній дорозі Миколаєва у Львівській області у 650 разів перевищує санітарно-гігієнічну норму, а ДТП та аварійні ситуації там трапляються мало не щодня.

На підставі проведених досліджень розроблено спосіб оцінки аварійно небезпечних ділянок автошляху.

Досліджували також властивості рідких кристалів. Як відомо, мозок, роговиця очей — рідкі кристали, які перебувають у стані нестійкої рівноваги. І якщо водій або пішохід перебувають на такій аномальній, з підвищеним рівнем ЕМП ділянці, то під впливом електрорушійної сили ЕМП рідкі кристали очей, мозку переорієнтовуються, що призводить до збійних процесів на клітинному, молекулярному та білковому рівнях. Що це означає? У водія відбувається затримка «кадру», тобто реальне зображення сприймається із запізненням. Внаслідок чого дії для уникнення ДТП в аварійно небезпечній ситуації водій виконує із запізненням у три-чотири рази (за нормального часу реакції — 1,2 с). У такій ситуації уникнути ДТП практично неможливо. Тому дуже часто учасники пригод кажуть, що не бачили зустрічного автомобіля, а побачивши, не встигли зреагувати.

То як захиститися за таких обставин?

Для попередження водіїв про аварійно небезпечні ділянки з підвищеним рівнем ЕМП науковці центру запропонували: по-перше, запровадити новий дорожній попереджувальний знак — «Підвищений електромагнітний вплив». По-друге, створено сенсор «Автомобільний вимірювач» — індикатор напруженості електромагнітного поля», який має попереджувати водія, що той виїхав на ділянку з підвищеним рівнем ЕМП: спрацьовуватиме звуковий та світовий сигнали.

Ще одне цікаве питання — прогнозування ДТП, пов'язаних з геомагнітною активністю Сонця. У середньому кожна п'ята ДТП пов'язана з підвищенням геомагнітної активності, кожна третя — із сезонними та метеорологічними змінами атмосфери. Було виявлено 27-денну повторюваність магнітних бур та ДТП. Магнітні бурі — це корпускули, які летять на Землю після спалахів на Сонці. Вони спричиняють короткоперіодичні коливання магнітного поля і дуже шкідливі для організму людини, зокрема для водія та пішохода. Річні графіки залежності кількості ДТП від часу за 1994—2000 рр. містять тренд, який регулярно повторюється із року в рік. Характерною ознакою цього тренду є зростаюча лінійна залежність змін кількості ДТП з часом від січня до жовтня включно та спадна лінійна залежність у листопаді та грудні. Тобто щороку з січня до листопада кількість ДТП зростає, а в листопаді та грудні зменшується. Отже, виведено формулу, за допомогою якої можна спрогнозувати кількість ДТП у будь-який час. Аварійність на дорогах, пов'язана з геомагнітною активністю, зменшуватиметься до 2007 року на фазі спаду сонячної та магнітної активності.

Установлено, що в середньому 17 відсотків ДТП спричинені зростанням магнітної активності, що дає можливість зменшити кількість ДТП за умови повідомлення водіїв про рівень магнітної активності.

А загалом факти, отримані науковцями, дають змогу розробити комплекс заходів, результатом яких може бути помітне зниження рівня аварійності, зокрема і випадків ДТП з особливо тяжкими наслідками.

Геннадій ГЕОРГІЄНКО,
начальник Департаменту ДАІ МВС України.

Спокій лише сниться

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Ні для кого не секрет — президентські вибори істотно впливають на роботу парламенту нашої держави. Тиждень, що минає, на превеликий жаль, не став винятком. Про це, до речі, відверто сказав у четвер Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, вручаючи високі відзнаки працівникам освіти.

Уже у вівторок опозиція почала вимагати звіту силовиків щодо ходу розслідування подій, що мали місце під час виборів голови Мукачевого. А представники фракції Комуністичної партії — виведення українських солдатів-миротворців з Іраку. Щоправда, того дня парламентаріям вдалося заслухати звіт уряду про стан справ в аграрному секторі. Зокрема, щодо виконання чинного законодавства. Обговорили народні обранці й інформацію Міністра з питань надзвичайних ситуацій стосовно ліквідації пожежі на військових складах під Мелітополем Запорізької області. Водночас було прийнято й низку законів.

Натомість середа піднесла неприємний сюрприз деяким фракціям, що входять до складу парламентсько-урядової коаліції. Так, народні депутати з фракції НДП підтримали пропозиції своїх опозиційно налаштованих колег, які увійшли в остаточну редакцію парламентської постанови. Що змусило лідерів більшості, а також Прем'єр-міністра України Віктора Януковича говорити про наявність кризи в коаліції.

А четвер подарував ще один сюрприз — головну парламентську трибуну заблокували комуністи, які прагнуть набрати передвиборних балів, вимагаючи вивести наших солдатів з Іраку.

Власне це не могло не позначитися на структурі депутатських груп і фракцій. У п'ятницю стало відомо, що з фракції «Регіони України» виключили Петра Димінського, Сергія Ратушняка та Ігоря Насалика. Окрім того, дві групи об'єдналися в одну — «Демократичні ініціативи — Народовладдя», яка нараховує 30 народних обранців.

Отож нам лишається процитувати лише рядки відомого поета: «... спокій лише сниться», бо подих президентських перегонів стає дедалі відчутнішим. А це, безумовно, відбивається на поведінці не тільки потенційних претендентів на булаву, а й груп підтримки, які зосереджені переважно в стінах парламенту.

Володимир КОРОЛЮК.

Стіл у квітні подорожчав, бо м'ясо почало кусатися

ЦІНИ

Минулого місяця інфляція (індекс зростання споживчих цін) становила 0,7 відсотка. Отже, життя подорожчало на 2,9 відсотка від початку року — очікували іншого.

Бичачий тренд

Неспокій на споживчому ринку навесні — явище традиційне. Торік у квітні проти березня ціни на фрукти зросли на 2,7 відсотка, цього разу — на 3,7, зате нині помірнішою є цінова динаміка по відношенню до грудня. Прикро, але на 3,3 відсотка проти березня подорожчав бензин, що також виявилося неабияким інфляційним подразником. У квітні інфляція переважала в 1,75 разу результат і лютого, і березня — такий тренд називають «бичачим» на відміну від «ведмежого», який мав місце торогік.

Очевидно, що першоквартальне цінове збудження за інерцією захопило і другий квартал, але драматизувати не варто. Очікування руйнівного впливу високого інфляційного фону в індустріальному секторі ще не справдилися, хоч така ймовірність є. Тим часом превентивна політика здатна запобігти новій інфляційній хвилі в її зародку. Слід лише зважати на ризики.

Квітень засвідчив, що м'ясо таки подорожчає через минулорічний дисбаланс на зерновому ринку і, зокрема, у сегменті кормів для тваринництва. Торогік у квітні ціни на м'ясо та птицю знизилися на 0,7 проти березня (на 5,5 відсотка проти грудня), а минулого місяця зросли на 5,5 відсотка проти березня (на 10,3 проти грудня). Змішнення валютного курсу неістотно впливає на здешевлення кормового зерна та м'ясопродуктів. Але цінова перспектива краща на друге півріччя. До такого висновку підводить дострокове гальмування падіння поголів'я худоби, зумовлене, схоже, надіями на щедрий врожай кормових культур. Зрозуміло однє, якщо січневу інфляційну хвилю несподівано здійняли послуги, то квітневу — не хлібопродукти, а м'ясо. Млявий імпорт кормового зерна та м'яса спричинив такий дисбаланс попиту і пропозиції, який удвічі прискорив зростання цін порівняно з березнем попри лютого.

Верхи на ризиках

Інфляційної хвилі на споживчому ринку поки що не нагнітає другий знаковий ризик —індустріальний перегрів, який спричинив безпрецедентне зростання оптових цін — на 10,3 відсотка проти грудня (майже річний пріріст цін виробників промислової продукції 2003-го). Але є досить висока ймовірність, що у найближчі три—чотири місяці нам доведеться з цим рахуватися всерйоз.

Хоча базова інфляція (за моїми оцінками, 0,2 відсотка) не перевищила березневої, варто й надалі покладатися на монетарні запобіжні чинники. У березні різко зросли доходи населення, зокрема заробітна плата. Ці гроші не тиснутимуть на ціни, доки зберігатиметься прихильність населення до заощадження. Але за незмінності курсу гривні й зниженого податку на доходи громадян схильність до споживання може взяти гору над цим природним бажанням, і ми одержимо ще один інфляційний ризик. Так само не слід відкидати з числа інфляційних чинників часткoвий вплив недостерилізації грошової пропозиції після значного квітневого придбання валюти у стабілізаційний фонд. Поки що випереджаюча і логічна за умов економічного буму розширена грошова пропозиція відповідає високому попиту на гроші, але певною мірою вона вже тисне на споживчі ціни — дисбаланс в окремих сегментах продовольчого ринку це підтверджує. Стимулює розширення грошової пропозиції дедалі зростаючий попит на гривневі активи з боку населення. Депозити громадян у гривні за січень—квітень зросли на 6,9, а в іноземній валюті — лише на 2,2 відсотка. Усе це у поєднанні зі зростанням номінальних доходів забезпечило, за моїми оцінками, 0,2 відсотка приросту квітневої інфляції. Таку саму величину можна списати на сезонний чинник.

Нас виручає значне позитивне сальдо платіжного балансу, яке свідчить про збереження попиту на гроші для заощаджень та інвестицій.

Добре, що послідовне зміцнення обмінного курсу гривні стримує споживчі ціни, а зарплата і доходи населення в березні різко зросли. Що, зрештою, вгамувалися інфляційні очікування, а бюджет виконуємо стабільно, керуючись стриманістю у видатках. Дуже добре, що зростає продуктивність праці у промисловості, на будівництві та транспорті. Частина цих позитивних чинників чітко не окреслена через вплив більш низького податку на доходи громадян, невизначеність наслідків для українського експорту наближення кордону Євросоюзу. Останні ініціативи уряду Китаю, які спрямовані на протидію кредитному та інвестиційному буму, здатні призвести до тимчасового погіршення світової зовнішньої кон'юнктури. А відтак — до послаблення нашого платіжного балансу і погіршення стану зовнішньої та внутрішньої стабільності гривні. Перспектива падіння цін на нафту гіпотетично може послабити кон'юнктуру російського ринку для України і опосередковано через платіжний баланс завдати шкоди цінвій стабільності. А поки що гірше впливає зростання світових цін на нафту, бо дорожчає бензин.

Танцювати від гривні

Для створення надійної монетарної бази низької інфляції у червні—вересні слід забезпечити нормальний приплив валюти (близько 200 мільйонів доларів США щомісяця). Якщо буде більше, слід ущільнювати ліквідність шляхом здорожчання рефінансування. Інакше кажучи, треба й надалі стимулювати попит на гривню як засіб заощаджень, що нам підказує власний досвід двох останніх років. Водночас це зменшить тиск на споживчі ціни. З огляду на високу поточну кон'юнктуру світових ринків ризик загальмувати свій експорт буде мінімальний.

З урахуванням усіх міркувань повертаюся до свого лютневого прогнозу руху споживчих цін у першому півріччі на рівні 3,5—3,8 відсотка.

Валерій ЛИТВИЦЬКИЙ,
радник Голови НБУ
з питань макроекономіки.

Тузла зникає, риба тікає

«Хвіст» потонув, незабаром не буде й острова,

— констатує директор Кримського ДП «Кримгеоінформатика» Державної служби геодезії, картографії і кадастру України Галина Мінаєва

Причини активізації такої стрімкої динаміки руйнації коси Тузла загальновідомі: поява з російського боку Керченської протоки штучної дамби-загати. — Процеси, що відтоді почалися, від нас не залежать, — веде далі Галина Мінаєва. Ми тільки картографуємо конкретну ситуацію. Вона до появи російської дамби була стабільною. Ще нещодавно на Тузлу приїздило за літо до десяти тисяч курортників. Прогнози на нинішній сезон невтішні. Потрапити на острів після конфлікту стало складно. Потрібно отримати цілий стос дозволів. Та й працюючий пансіонат лишився один — «Два моря». А є ж і грязьові джерела і мінеральні води відмінної якості. Тузла ще й природний біозаповідник. Однак її територія не лише чудове місце для цілющого відпочинку. Спеціалісти знайшли в районі Тузли сім перспективних для розробки родовищ нафти і газу. За останніми даними, поклади нафти там становлять щонайменше 50 млн. тонн, а газу — 200 млрд. кубометрів. Чи не саме це змінює долю острова?

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

— Техногенне втручання і дія сусідів змусило уряд дати нам команду забезпечити картографічний моніторинг, — каже Галина Олексіївна. Ось лише одна цитата з останньої доповідної записки фахівців, які періодично знімають і проміряють острів та його прибережну акваторію на 15 гектарах: «За 2,5 місяця наземна частина Південно-східного боку острова Тузла скоротилася на 254 квадратні метри. (Це крім значних переміщень грунтових мас потужністю шару до трьох метрів). За цей період винесено за межі коси і досліджуваної ділянки 380 тисяч кубічних метрів грунту. Розрахунки об'ємів маси грунтів на східному закінченні півострова показали наявність деформаційного процесу з середньодобовим змивом мас Тузли до 6,5 тисячі кубометрів. Внаслідок цього конфігурація острова постійно змінюється. Поверхня «Тузленяти»-острівця, що відокремився від тіла Тузли в лютому, про що писав «Голос України», — з відмітками наземної частини до 70 сантиметрів, опустилася нині нижче рівня моря на глибину до одного метра»...

Острів зникає на очах. Якщо у квітні Тузленя ще було, то нині воно вже пішло під воду. Травень покаже ще активніші процеси руйнування Тузли, переконані спеціалісти. За їхніми науковими передбаченнями, за цей місяць змиє ще не менш як 100 квадратних метрів острова. Швидкість розмиву Тузли зростає. Гідрографам доручено виконати четвертий цикл моніторингу, продовжити дослідження причинно-наслідкового зв'язку руйнівних процесів. А картографам — методично констатувати стан наземної і шельфової зони держави. Хто спричинив завихрення течій в Керченській протоці, вони не аналізують. Але зазначають: на кордоні знову проблеми, вже не політичні, а екологічні й геодезичні. — Чи таку мету переслідували — змити острів? — дивуються фахівці.

Щоб забезпечити спокій права і надійність благо придбаного

— Ми фотографуємо земну, морську і підводну поверхню та зону шельфу, періодично їх відтворюємо на певну дату, — розповідає Галина Мінаєва. — Точніше ці процеси не зафіксує ніхто. За Конституцією України, і земля, і повітря, і надра належать народові України. Тож кожен громадянин має право на рідне довкілля. А кожна рада, як орган самоврядування народу, повинна мати власний кордон. Острів Тузла теж належить конкретній раді — Керченській. Вона й має визначити його нинішню площу, кордон, свій баланс міської території. А в Керчі немає кордонів у їх істинному розумінні — в координатах і на глобусі. Звідси й затяжні непорозуміння між владою районною і міською та центральною на Керченському півострові, на Південнобережжі і всьому Криму, який досі не має цифрового кадастру. Проведіть ці кордони і живіть мирно і за законом. А якщо немає кордонів, то який же ти пан-господар? Якщо зроблено кордони Євпаторії і Феодосії, є координата — межа, то у цих міських голів проблем ні з ким не буває. Там чітко прописані всі суміжники. Якраз в координатах вони є, і затверджені вищим законодавчим органом країни — Верховною Радою. Так і між регіонами України. Запитайте, чи область має свої кордони? Я займаюся цими питаннями кілька десятиліть, і відповім вам — ні. Це нескладно: зробити просторову прив'язку, виготовити державний акт. Будь-яка територія повинна існувати за своєю конституцією: Генеральним планом, який має оновлюватися кожні 20 років. Кожна рада повинна мати карти освоєння територій з кордонами, вільними ділянками. Кожен громадянин має право на інформацію про це. А ми її зобов'язані визначати на глобусі не грубіше як 15 сантиметрів — на «штик лопати». І ми вміємо, і знаємо як це робити.

«Укркартгеодезкартографія» століттями накопичувала картографічну продукцію і сьогодні це наше національне надбання, яке має працювати і бути доведене до кожного землевласника чи користувача.

Та нині штат картографів України зменшили вп'ятеро. За бюджет у 3,5 млн. грн. повинні окреслити кордон держави, зробити делімітацію, потім демаркацію, допомогти встановити прикордонні стовпи, щоб не було жодних конфліктів. І така само система мусить працювати для кожного найменшого землевласника чи землекористувача. Тож невідкладно треба накреслити всі кордони, щоб (цитуючи стародавні документи) «забезпечити спокій права і надійність благо придбаного».

Тож потрібно повернутися до 1990 року, Постанови ВР України «Про земельну реформу». І запитати з кожного по пунктах, що зроблено і як збираєтеся, панове, нарешті вирішувати земельну проблему? Чи будемо й далі весь час шостий пункт переносити: «... повинні до 15 березня 1994(!) року оформити право на володіння або користування землею...»? Адже у терміни визначення своїх кордонів наші громадяни рік у рік не вкладаються. А що всі кордони зроблено, залишилися тільки дрібні, приватні питання? Потрібно обгрунтовано проводити цю політику, зняти проблеми кожного землевласника і всієї держави. Всі ключі від системи координат України у світі — у комп'ютеризованих картографів. Далі відкладати належну оцінку землі України з її багатствами надр неможливо.

Хамса, оселедець, кефаль, пеленгас, барабулі лише хвостами майнули

Стурбовані станом Тузли й фахівці Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства і океанографії (ПівденНДІРО). Як зазначає його директор Валерій Денщик, Керченська протока — це древній екологічний коридор для Азово-Чорноморських водних комплексів. Оскільки його центр збігається з лінією державного кордону між Україною і Росією, який можна вважати транскордонним, тож усіляка господарська діяльність будь-якої з суміжних держав обов'язково повинна узгоджуватися з врахуванням міжнародних і національних норм у сфері природоохоронного законодавства. Для багатьох видів риб, які через Керченську протоку мігрують із Азовського моря до Чорного, ці тимчасові переселення мають життєве значення. Насамперед для азовської хамси, керченського оселедця, барабулі, пеленгаса і азово-чорноморських кефалей, які тут нерестяться... Спорудження російської загати позначається дедалі більше, оскільки порушилися традиційні міграційні шляхи риб з Чорного моря до Азовського. Дамба значно ускладнила їх заходження до цієї мілководної зони, що призведе до масової загибелі риби, особливо пеленгаса і кефалів. Та й під час осінніх міграцій з Азовського моря до Чорного зміни у поведінці риб стануть що далі, то помітніші. Для них східна частина Керченської протоки перетворилася на своєрідний лантух-гузир, у якому вона буде вимушена накопичуватися. Отже, триваліший час затримуватися в районі промислу російського риболовного флоту. А в разі різкого похолодання частина риби може залишатися на всю зиму саме в цій частині протоки, що призводитиме до її масової загибелі. Вбивчо діє на рибу і викликане спорудженням дамби активне замулювання мілководної частини у східній частині Керченської протоки та прилеглої до неї Таманської затоки. Таке дно ні пеленгасу, ні кефалі для розмноження не підходить. Погіршується і гідрологічний вплив дамби на акваторію мілководної Керченської протоки. Тут рівень моря особливо чутливо реагує на вітер. Тривалість нагонів і згонів води хитається від кількох годин до багатьох діб. Нерідко коливання рівня моря досягає двох метрів. А штучна дамба ще значнішою зробить амплітуду згінно-нагінних коливань рівня моря в Таманській затоці, що однозначно посилить руйнування водою берегової зони не лише коси. Під час виходу з так званої північної вузькості Керченської протоки основна частина водного потоку тече до Павловської вузькості, а менша — в район Керченської бухти і Тузлинської промоїни. Остання, ширшаючи, дає початок циклонічному кільцю течій і завихрень в Таманській затоці. Тут швидкість течій зростає до 30—40 сантиметрів на секунду. Виходячи звідси, вода струменить в Чорне море, дедалі частіше відхиляючись в кримський бік, і несе з собою колосальну кількість різних осадових матеріалів, маса яких може досягати 300 тисяч тонн на рік. Учені переконані, що саме дамба створила пастку, в якій вся ця маса грунту й осідатиме, катастрофічно посилюючи замулювання Таманської затоки. А це не лише зменшить її роль як місця нересту риби, а й ще понизить рівень моря в Керч-Єнікальському каналі. Невтішні прогнози й на зими. Найбільше о цій порі Керченську протоку вкриває крига у своїй північній частині — це Тузла і Таманська затока. Змурована дамба ще значніше підвищить льодовитість саме тут, що неодмінно призведе до масового вимерзання риби, незвичної до таких умов.

...Згідно з останніми синхронно ратифікованими договорами Азовське море і Керченська протока вважаються тепер внутрішніми водами України і Росії. Особливо розмежовуються лінії державного кордону. Підписаний документ лише зазначає необхідність цієї лінії, але не визначає, де саме вона проходить. Тобто ситуація багаторічної невизначеності кордону триває.

Світлана ПИСАРЕНКО,
Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Полювання на фітотерапевта

«Людина справедлива не та, хто не образить, а яка могла б образити, але не захотіла».
ФІЛОН.

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Його називають «поетом аптечної грядки». З іменем Володимира Біленка пов'язують становлення, розвиток і збереження вітчизняної, надзвичайно необхідної, прибуткової галузі — лікарського рослинництва. Відомий травознай своє життя присвятив вирощенню і заготівлі сировини для національної фармацевтичної промисловості. І не лише національної.

Біленко витримав удари долі, коли разом з іншими ентузіастами (Віктором Урчукіним, Дмитром Волохом, Андрієм Сердюком, Петром Шейком) добивався «громадянства» для фітотерапевтичної рослинності. Коли боронився від податківців, котрі безпідставно прагнули задушити галузь податками. Пережив і наступ чиновників-«реформаторів», що загорілися роздержавити очолюваний ним консорціум «Укрфітотерапія». І це в той період, коли організація на тлі розпайованих і задушених колгоспів ще глибоко дихала.

Інтереси консорціуму, одне слово, Володимир Гаврилович відстоював не один раз. А свої власні не зумів. Хочеться вірити, ще захистить...

Платон мені друг...

Узимку 2003-го генеральний директор відвідав флагман галузі — кримський радгосп «Райдуга». Господарство на той момент, що називається, «гриміло» за всіма показниками. З директором Сергієм Кутьком у Біленка склалися не просто ділові стосунки, а, можна сказати, приязні, товариські.

— Я його призначив керівником господарства, своїм заступником, підтримував у всіх починаннях, планував рекомендувати на посаду генерального, — згадує Володимир Гаврилович. — Свого часу дозволив Кутькові приватизацію 50 гектарів землі, магазину, кафе в особисту власність.

А ще гендиректор нагадав тоді заступникові про рекомендацію Мінекономіки привести у відповідність до вимог чинного законодавства нормативно-правовий статус «Укрфітотерапії» та підприємств, котрі входять до її складу. Йшлося про зміни та доповнення до статуту консорціуму: визначення, зокрема, органу виконавчої влади, який, в подальшому, координував би його роботу. Біленко, зокрема, інформував Кутька про нелогічні дії першого заступника Віктора Полонського, який завчасно подав на реєстрацію ті зміни та доповнення.

А в Святошинській райдержадміністрації, на думку Біленка, не дуже дбають про дотримання законодавства. Згідно з ним реєстрацію здійснюють на підставі протоколу відповідних зборів і додатка, де зазначено учасників, їхні підписи, завірені печатками. Пан Полонський цих документів надати не міг, оскільки... не було зборів. На світ Божий з'явився витяг із протоколу.

У Криму гендиректор домовився на чергові збори директорів консорціуму приїхати разом з Кутьком.

Та останній до Житомира приїхав на добу раніше. Володимир Біленко цьому здивувався, але не більше того. Запитання постали, коли гендиректор побачив у залі кількох колишніх керівників держгоспів і дочірніх підприємств. Зокрема, працівника сумського дочірнього підприємства. Він свого часу активно скуповував лікарську сировину і реалізовував її за кордоном.

— Оскільки головним завданням консорціуму було забезпечення травами вітчизняного виробника ліків, я розпорядився не відвантажувати сировину на експорт без дозволу дирекції, — зазначає Володимир Гаврилович. — Чим і нажив недругів.

Це Біленко відчув з перших хвилин засідання. По-перше, головуючим, як це зазвичай було, обрали не гендиректора, а його бойового заступника Кутька. Під його головуванням, по-друге, до участі в зборах допустили кількох сторонніх із «колишніх» осіб. Вони, вважає Володимир Гаврилович, стали зборами не директорів, а учасників консорціуму. А це дві великі різниці.

Далі — більше. За пропозиціями «колишніх» та інших «доброзичливців» збори вирішили заслухати звіт Біленка і питання про правомірність змін та доповнень до статуту.

Заслухали, хоч він до звіту готовий не був (він не передбачався порядком денним). І визнали роботу Біленка незадовільною. А через кілька хвилин звільнили його з посади, обравши гендиректором Сергія Кутька.

Учасники зборів визнали ті злощасні зміни та доповнення до статуту протиправними і вирішили клопотати про відміну їх реєстрації. Щоправда, не вказали термінів і відповідального. Сергій Кутько, як новообраний гендиректор, з цим не квапився і не квапиться досі. Чому?

— Передбачається входження консорціуму до складу одного з міністерств, відтак розробляється новий статут, тому добиватися відміни реєстрації не було сенсу, — зазначає Сергій Прохорович.

Зате Володимир Біленко, дізнавшись про вчинок Полонського, одразу звернувся до начальника відділу Святошинської РДА Сергія Куликова з проханням відмінити реєстрацію, проведену з порушеннями. *«Справа в архіві, — відповів чиновник, — нічим зарадити не можу».*

Потім екс-гендиректорові було не до райадміністрації. Володимир Гаврилович через суд поновлювався на роботі. Слухання справи, стверджує Біленко, вочевидь гальмувалося. Нарешті Святошинський місцевий суд поновив Біленка на посаді.

Вийшовши на роботу, він у серпні надіслав листа до Святошинської РДА з тим самим проханням про скасування реєстрації. А тим часом райпрокуратура... усунула гендиректора від посади. На період проведення слідства.

— Полювання на мене почалося ще під час розгляду мого позову про поновлення на роботі, — розповідає Володимир Гаврилович. — Спочатку мене викликали до прокуратури як свідка, а з 23 липня 2003-го я враз став обвинуваченим. І, як я зрозумів, мене, наче небезпечного злочинця, комусь дуже кортіло сховати за гратами.

Одного підпису замало

«Генеральний директор В. Г. Біленко... був одним з ініціаторів створення консорціуму... Зарекомендував себе здібним організатором і вмілим керівником... Завжди виявляє ініціативу, постійно дбає про розвиток лікарського рослинництва... За 10 останніх років перелік культивованих лікарських рослин збільшився вдвічі і нараховує понад 30 видів. З безпосередньою участю В. Г. Біленка збережена галузь лікарського рослинництва в Україні — єдиній з країн СНД».

(З нагородного листа, підписаного С. Кутьком 22. XI.2000 р.)

Фото з архіву «ГУ».

Президент України Леонід Кучма вручає знак «Заслужений працівник сільського господарства України» Володимиру Біленку (березень 2002 року)

«Полювали» на нього, як стверджує заслужений працівник сільського господарства України (нагороду отримав з рук Президента у 2002-му), в судовому залі, де його хотіли затримати правоохоронці після засідання, в лікарні, де ті стражі порядку не один раз цікавилися здоров'ям 62-річного обвинувачуваного: чи бува не симулює хвороби (гострий серцевий напад, високий тиск)? І якби не принципова позиція головлікаря сьомої столичної лікарні — упекли б сердешного... За що?

За те, що, як зазначено у вироку (на нього подано апеляційну скаргу), «перевищуючи свої службові повноваження, завірив своїм підписом зміни та доповнення до статуту... затверджені нібито загальними зборами учасників консорціуму 17.01.2003 року». Одне слово, перевищив владу ще й службове підроблення вчинив під час реєстрації.

— Отак з ніг на голову все перевернули, — каже екс-гендиректор. — Я підписував зміни та доповнення як чорновик, проект. Але для реєстрації цього замало. Полонський використав цей документ, подавши його не з протоколом, а з витягом...

Джентльмени із прокуратури

До прокурора Святошинського району столиці в мене було одне запитання: чи звертався до нього Біленко зі скаргами на дії слідчого Вадима Ткаченка і які результати розгляду тих скарг?

Розмовляти з Василем Смітюхом було вельми приємно. Він мене спочатку не помітив, бо після запрошення до кабінету представника парламентської газети прокурор довгенько розмовляв по телефону, відвернувшись від гостя. Потім люб'язно спитав, чого гість бажає. Коли я почав говорити, прокурор втупився у комп'ютер. Присісти не пропонував. До чаю, на щастя, не дійшло. Вислухавши запитання, чемно, як і належить правоохоронцю з команди колишнього генпрокурора, поцікавився, чому я влаштував йому допит. Хто я такий? Біленка, мовляв, засуджено, а ви про якісь незаконні дії слідчого...

— Надішліть офіційного листа, дамо відповіді на всі запитання, — кинув наостанок, не приховуючи задоволення від розмови.

Ми листа надіслали. Отримали, чого чекали: Біленка, мовляв, засуджено, його доводи щодо неправомірних дій слідчого Ткаченка «не підтвердилися». Хто ж сумнівався?

Проте останній абзац у листі чемного перспективного райпрокурора Смітюха просто інтригує. Читайте: *«... прокуратурою району... до Святошинської райадміністрації внесено подання про прийняття мір щодо усунення порушень...».*

Отже, порушення таки були? І якби райдержадміністрація вчасно, після звернення Біленка, виправила помилку, не було б підстав порушувати кримінальну справу. Чому ж чиновники органу виконавчої влади не зробили цього?

Заступник глави Святошинської РДА Олександр Пабат ще у вересні 2003-го відповів Біленку після поновлення його на посаді: *«... реєстрація змін і доповнень проведена згідно з чинним законодавством». Тоді що мав на увазі шановний райпрокурор, надсилаючи в РДА «подання про прийняття мір, щодо усунення порушень?..»*

Надіслала редакція запит і на ім'я глави райадміністрації Володимира Мазепи. Отримали класичну відписку від того ж пана Пабата.

«Прийом документів на державну реєстрацію... здійснював... Сергій Куликов, який за власним бажанням звільнився у вересні 2003-го.»

Далі ще цікавіше: *«В реєстраційній справі, яка вилучена (ким? —* **Авт.***) протокол загальних зборів консорціуму від 17.01.03., згідно якого зареєстровані зміни, відсутній».*

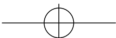
А тому, повідомляє заступник, проаналізувати процес реєстрації і надати повну відповідь «не уявляється можливим».

Навіть, коли йдеться про долю людини, яка не вважає себе винною у скоєнні злочину?

Навіть у такому випадку в райадміністрації не знайшлося відповідальної особи, яка б витребувала вилучену справу і посприяла встановленню істини?

Але ж Вадим Кушнір, який нині працює замість Куликова, обіцяв автору допомогти, розібратись, посприяти... Він, до речі, готував відповідь Пабату. У ній є ще одна лукава фраза: *«листів ...Біленка про відміну реєстрації в справі немає».* А у Біленка є відповідь на свій лист. То куди зникають документи із Святошинської РДА, панове?

Іван ІЛЛЯШ.

ОБ'ЄКТИВ

7 травня. Запорізька область. Унаслідок пожежі і вибухів боєприпасів на складах Південного оперативного командування пошкоджено понад дві тисячі будівель, із небезпечних територій Мелітопольського району евакуйовано близько семи тисяч громадян.

9 травня. Святкування 59-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

10 травня. Херсон. На вулиці Радянській сталося часткове руйнування зовнішньої несучої стіни будинку №14.

8 травня. Київ. Під час урочистого зібрання з нагоди Дня Перемоги в Національному палаці «Україна» Президент України Леонід Кучма спілкувався з ветеранами Великої Вітчизняної війни.

11 травня. У Верховній Раді відбувся день уряду на тему: «Про дотримання вимог законодавства щодо підтримки агропромислового виробництва та пріоритетності соціального розвитку села в 2004 році та формування ефективних механізмів їх розвитку на перспективу».

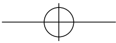

12 травня. Київ. Стартував другий міжнародний футбольний турнір пам'яті Валерія Лобановського.

13 травня. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вручив відзнаки Верховної Ради представникам вищої школи.

Сім днів з життя країни очима фотокореспондентів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ, Укрінформу та УНІАН

Україна олімпійська: 1952 — 2004

Пишу про Валерія Борзова вже 35 років і щоразу дивуюся — давним-давно десятки олімпійських чемпіонів, закінчивши спортивну кар'єру, щезли із сторінок газет, забулися їхні подвиги і подробиці життя. А Валерій Пилипович і досі в центрі подій, він найкраще підготував свій перехід зі спортивної арени в таке важке звичайне життя.

Який же був шлях до світових висот піонера з Нової Каховки Валерія Борзова?

Колись у цьому невеличкому місті малий Валерко вже мав серед хлопчаків гучну славу людини, яка може наздогнати машину з кавунами, зачепитися за борт, залізти до кузова і скинути таким самим босоногим хлоп'ятам кілька кавунів.

Це рідкісне обдарування (йдеться про природну швидкість) не пройшло повз увагу місцевих фахівців. У 12 років підліток став учнем дуже розумного і талановитого тренера Бориса Войтаса. Про першого наставника Валерій Пилипович нині каже: «Він прищепив мені любов до легкої атлетики, виховав звичку до регулярних занять спортом, навчив бути дисциплінованим, допоміг обрати саме спринт, заклав фундамент загальнофізичної підготовки, розвинув у мені широкий діапазон рухових навичок, навчив технології освоєння нових технічних елементів. І коли я в інституті фізкультури потрапив до тренера Валентина Петровського, був готовий до нових швидкостей». І ці швидкості прийшли. До Петровського Борзов прийшов майже готовим майстром спорту, але від 10,4 секунди на стометрівці до результатів світового класу шлях набагато складніший. Переважна більшість спринтерів після виконання норми майстра здатна лише повторювати старі секунди, а скинути хоча б десяту частку або кілька сотих так і не щастить до закінчення спортивних виступів.

Заслуга Валентина Петровського в тому, що він створив обчислену на комп'ютерах того часу систему тренувань саме під особистість Борзова, з урахуванням його сильних сторін і недоліків. Треба додати, що ні для кого більше ця система не підходила, та й підготовка одного спортсмена такого класу — видатний тренерський успіх. Борзов ще юнаком тричі вигравав чемпіонати Європи. «Дорослий» чемпіонат СРСР 1969 року проходив у Києві, і декотрі сумнівалися в перемозі Валерія над головним суперником — Владиславом Сапеєю. Та ні дощ, ні жоден з тих, хто намагався випередити юніора, не завадили незаперечній перемозі — він показав свій кращий результат за ручним хронометражем — 10,0 секунди. Ще один «дорослий» успіх чекав на нього того ж 1969 року в Афінах. Коли судді після тривалих суперечок затвердили перемогу українця над французом Сартером, він уперше й востаннє в житті не витримав — радість була така велика, що незворушний Борзов стрибав, щось вигукував. А через три роки в Мюнхені, здобувши вже другу золоту олімпійську нагороду на дистанції 200 метрів, він тільки ледь помітно усміхнувся і поправ гордовито під роздягальні, переслідуваний юрбою фотокореспондентів і телеоператорів.

Чесно кажучи, у Борзова й нині достатньо недоброзичливців. Один з них нещодавно під великим секретом повідав мені страшенну таємницю: з'ясовується, Борзов виграв у Мюнхені свої нагороди лише тому, що там чорні американці не виступали, бо були дискваліфіковані. Я довго сміявся, бо в тих бовдурів, які проспали олімпійський фінал, він усе одно виграв би, адже на момент Олімпіади рівних йому у світі просто не було. А коли він переміг американських спринтерів на Іграх у Монреалі в очному поєдинку, всі питання було знято.

Важко передати популярність Валерія Борзова після Мюнхена. Він був той єдиний, хто реально втілив у життя популярне гасло: «Наздогнати і перегнати Америку!» Його переслідували натовпи людей і в Мюнхені, і після повернення додому. Нині Борзов зізнається, що його хотіли нагородити божевільною сумою доларів якісь расисти за перемогу білої людини, хтось давав автомобіль «Альфа-Ромео», та він був гордістю країни Рад, комсомольським ватажком збірної СРСР і, звичайно, відмовлявся. Зате одержав найвищу нагороду СРСР — орден Леніна. До речі, після Борзова ще жоден європеєць не виграв на олімпіадах стометрівку в темношкірих спринтерів.

Новий сплеск популярності стався 1977 року після сенсаційного одруження Борзова з примою гімнастики Людмилою Турищевою. Шлюб виявився напрочуд міцним, і нині в них уже позаду срібне весілля. Щоправда, донька Тетяна з малих років виявила самостійність і зовсім не збиралася приносити в дивовижну олімпійську родину п'ятнадцяту олімпійську медаль. Легку атлетику вона полишила на кандидатському нормативі.

Борзову за п'ятдесят, він удруге став народним депутатом, очолює Федерацію легкої атлетики України, має бездоганну репутацію в МОК. Незворушність, яка примушувала спортивних суперників програвати ще до старту, залишилася при ньому.

Володимир МАЄВСЬКИЙ.

На фото: Валерій Борзов з президентом МОК Хуаном Самаранчем.

ІМЕНА

ВАЛЕРІЙ БОРЗОВ

ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

БОРЗОВ Валерій Пилипович, олімпійський чемпіон з бігу на 100 та 200 метрів, срібний призер в естафеті 4 х 100 м — Мюнхен, 1972, бронзовий призер — 100 м та в естафеті 4 х 100 м, Монреаль, 1976. Чемпіон Європи 1969, 1971, 1976 рр. Неодноразовий чемпіон СРСР. Член МОК від України. Народний депутат України.

Андрійко Шевченко, володар призу Андрія Шевченка

Майже два десятки кращих дитячих футбольних команд з кількох сільських районів і всіх міст Дніпропетровської області, укомплектованих учнями 3—5 класів, у двох вікових групах розіграли на травневі свята призи знаменитого нині українського форварда Андрія Шевченка.

Це був начебто другий уже такий турнір, а насправді перший. Просто з легкої руки доброго приятеля і навіть кума Андрія Шевченка, голови Дніпропетровської обласної федерації футболу Андрія Павелка, торік тут провели змагання юних футболістів тільки двох районів обласного центру на призи Андрія Шевченка. Але цього року, підтримуючи прагнення Федерації футболу України запроваджувати уроки з футболу в загальноосвітніх школах, ліцеях та гімназіях, саме для учнів і влаштували турнір. На що дав згоду Андрій Шевченко. Відтепер ці змагання тут хочуть зробити традиційними.

Не помилилися, до речі, що запросили учнів і з сільських шкіл. Вони найбільше вразили та подивували своїми здібностями. Хоча серед третьокласників у фіналі хлоп'ята СШ №139 з Дніпропетровська і здолали опір ровесників із села Ниви Трудової Апостолівського району, одначе в дуже упертій і майже рівній боротьбі. А ось серед п'ятикласників учні села Новоіванівки Нікопольського району, навпаки, жодних шансів не залишили вихованцям іншої дніпропетровської школи — № 62. Кращим бомбардиром турніру став юний футболіст з Новоіванівки Андрійко Шевченко. Віднині він гратиме під сьомим номером в іменній футболці свого тезки та однофамільця і, звичайно, кумира. Мало кому таке щастя випадає в житті!

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Хто такий академік Горбачевський

КАЛЕНДАР

2004 рік проголошено ЮНЕСКО Роком академіка Івана ГОРБАЧЕВСЬКОГО.

Він родом з Тернопільщини, був першим міністром уперше створеного у світовій практиці міністерства народного здоров'я Чехії. Розробив основи організації служби здоров'я і для України, але ім'я Горбачевського довго було забороненим.

А всесвітньо відомий учений пам'ятав про Батьківщину завжди. І коли обирався до парламенту Австрії. І коли представляв Наукове товариство імені Т. Шевченка на міжнародних лікарських конгресах. Коли організував у Відні університетські курси, які 1921 року перетворилися на Український вільний університет у Празі. Іван Горбачевський був його ректором. У 20-х роках Чехія була центром української еміграції, а Горбачевський — її центром. Він створив для бідних студентів фонд, що існував за рахунок його гонорарів. Фонд закрили фашисти у 1939-му.

Славився академік Горбачевський важливими науковими відкриттями. Зокрема, він синтезував креатинін та інші органічні сполуки, виділив у чистому вигляді амінокислоти, що є будівельним матеріалом білків. Дослідники життя вченого Ю. Ковальков та П. Бубній зазначають, що його відкриття стали дороговказом у вивченні нуклеїнових кислот для розгадки таємниці життя на молекулярному рівні.

150-річчя вченого-гуманіста широко відзначається на Тернопільщині у травні-червні. Погруддя академіка буде відкрито у селі Зарубинцях, де він народився, а перед корпусами Тернопільської медакадемії імені Горбачевського постане пам'ятник. Відбудеться наукова конференція з участю науковців України, Чехії, Австрії, Німеччини. Запроваджено дві іменні стипендії для студентів, а кращі наукові роботи відзначатиметься пам'ятними медалями його імені.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Куля буває дурна і сліпа

ТРАГЕДІЯ

Першокурсник Аерокосмічного інституту Національного авіаційного університету 17-річний Дмитро Л. ніколи не складе своєї першу сесію. Його знайшли в кімнаті гуртожитку з простреленою крізь подушку головою.

Слава Богу?!

Один з керівників вузу, до якого я звернувся, відмовлявся будь-що коментувати. Та все-таки вдалося «витягти» куцу інформацію про трагедію та студента. Мій співрозмовник не приховує: «Коли дізнався, що це було самогубство, — перехрестився і сказав: "Слава Богу!"»

Розповідає старший секції Вадим ТКАЧУК:

— Дмитро поїхав на вихідні в Носівку. Зазвичай повертався в неділю, а того разу — в суботу. Бачили його близько першої години ночі, спілкувалися, нічого незвичного не помітили. В неділю повернувся сусід Дмитра по кімнаті Олександр. Двері виявилися зачиненими зсередини, але звідтіля ніхто не відгукувався. Сашкові вдалося їх відімкнути. Побачивши жахливу картину, він покликав мене.

Дмитро був спокійним і неконфліктним хлопцем, асом у комп'ютерних іграх. Алкоголь та наркотики тут ні до чого. Як і конфлікт з коханою дівчиною — її у нього не було. Останнім часом, правда, пропускав пари. За кілька днів до біди начебто цікавився правилами поводження з вогнепальною зброєю. Проте пістолета в нього ніхто не бачив.

Розповідає однокурсник Дмитра:

— Перший місяць він на заняття ходив. А потім перестав. Пропуски мотивував поганим самопочуттям, приносив якісь довідки.

Слідчий прокуратури Солом'янського району Олексій ГРУНСЬКИЙ підтвердив: загинув хлопець від пострілу в голову з ТТ 1944 року випуску. Але постріл був не в потилицю (така чутка ходить у студентському середовищі), а у скроню — через потилицю куля вийшла. За версією слідчого, занедбав навчання. Це було особливо неприємно, бо старший брат вчився лише на «відмінно». Поступово у Дмитра, мовляв, і виник страшний задум накласти на себе руки. Тож і справу можна було б не порушувати, якби не пістолет... Олексій Грунський каже, що це зброя кілерів. Звідкіля вона у студента? Спочатку справу було порушено за ч. 1 ст. 120 КК (доведення до самогубства). Згодом її закрили й порушили нову — за ст. 263 КК (незаконне придбання, носіння, зберігання вогнепальної зброї).

Чи є сенс докопуватися до правди?

Їду в Носівку. Знаходжу колишнього класного керівника Дмитра Л. Валентину ВЛАХНО.

— Я керувала класом сім років. Дмитро був учнем середніх здібностей. Багато пропускав через проблеми зі здоров'ям. Був спокійним, врівноваженим, не хуліганив — хіба що урок іноді прогуляє. З однокласниками мав хороші стосунки. Але коли я дізналася, де він збирається вчитися, сказала: не треба йому туди, не потягне, бо бажання не має. А щодо самогубства... Не міг він сам... Не та людина...

Дмитрова сім'я в Носівці доволі відома й за місцевими мірками заможна. Мама Алла Володимирівна — лікар за фахом, батько Василь Андрійович — пенсіонер.

Мама відмовилася говорити зі мною, батько погодився з версією про суїцид. Син, мовляв, занедбав навчання, вдома про це нічого не розповідав, наближалася сесія...

— А звідки у вашого сина пістолет ТТ?

— Можливо, знайшов або купив...

Батьки давали Дмитрові 50 гривень на тиждень. На ТТ збирати й збирати...

Вочевидь, ми ніколи не дізнаємося, що трапилося насправді. Адже цього не хочуть ані батьки, ані керівництво навчального закладу. То чи є сенс слідству докопуватися до правди? Якщо це було самогубство, то звідкіля в 17-річного хлопця взялася кілерська зброя і що змусило його обірвати своє юне життя?

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

НАШ КОНКУРС

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Цо пан хце?

Цей заголовок курінному навіяли бувальщини **Олексія Коробейника із Сумщини**. У нього, на жаль, із освоєнням-озвученням фото якось не склалося, а от історії, принагідно, він розповів ловкі. Не гріх їх усім шанувальникам «Куреня» навіть показати. Отже:

Трапилося це у Польщі, у Гдині чи Гданську — не має значення. Походжаючи вечірніми вулицями міста, кілька наших морячків надибали скромненький будиночок із вивіскою — «Для спраглих». Біля дверей, відповідно, теліпався чайник... Моряки зайшли у двері, назустріч — сама люб'язність — господиня:

— То цо, панство, хце, — таких, таких чи онаких? — і розкладає на столі фото красунь...

— Але ж біля входу — чайник?! — мовив хтось із хлопців.

— То пан хце, жеби за 100 злотих живу виставила?..

А ось інша історія:

У 60-і роки я навчався в Архангельському педінституті. По дорозі до вузу на вул. Урицького стояла «Блинная». Там студентство пило каву з молоком, чай, ласувало млинцями та їло варені яйця — дешево й сердито. На столах — хліб, гірчиця, перець, сіль, звісно, безплатно. Заходимо якось, а там на стіні красується величезними літерами свіже оголошення: «Пальцями і яйцями в сільничку не лазити!» А на столі ж, біля сільнички — ані тобі ложечки, ні бодай якоїсь кописточки. Викликаємо завідуючу, просимо прочитати плакат, та, не розуміючи, що й до чого, читає раз, дивиться на нас, наче на марсіан, ми продовжуємо гнути своєї, вона ворушить губами вдруге, втретє — і, нарешті, прозріває, пече рака, кидається до стіни, зриває свій шедевр і, під наш регіт, зникає у своїй комірчині...

Дякуємо панові Олексію за розповіді... Але повернімося до наших «жен». Варіант буковинця Василя Момотюка, на дуже суб'єктивну думку курінного, потягнув на трійку балів:

Забігайлівка для учасників «Формули 1+1» на території ЄЕП! Тож загалом у пана **В. Момотюка** тепер 13 балів.

У давньої знайомої, призера «Куреня» Ганни Цибульської є інші види на це бардельєро. І отримує вона п'ять зірок, даруйте, балів. Отже:

Загратований мотель — це така собі модель проживання без жінок з купою чужих дівок.

А наш лідер марафонських фото-гонок **Володимир Пузанов** (до речі, у нього вже 20 балів) укотре доводить, що йому пальця в рот не клади — відкусить десять:

Тут чоловікам гарантується справжній затишок! Будівля мотелю витримує землетрус, пряме влучання атомної бомби, критику начальства, лайку дружини і навіть — тещі...

А конкурс наш котиться далі, цього разу курінний пропонує вам «Два по сто» — такий пароль до ваших варіантів підписів до ось цього хмільного фото. Чекаю!

(Разом з комік-трупою «Маски»)

«Кохання з першого разу»

РЕПОРТАЖІ ОДЕСЬКИХ ДЖЕНТЛЬМЕНІВ

У кадрі ніби інтер'єр студії «Кохання з першого погляду». Лунають традиційні позивні.

Голос за кадром: Добрий вечір! В ефірі нова телегра «Кохання з першого разу». Її ведуть наш чудовий Алік... *(З'являється Филимонов — Алік).*

Алік: ... І наша незрівнянна Алла! *(З'являється загримований Филимонов — Алла).*

Комбінована зйомка. У кадрі одночасно Филимонов — Алік і Филимонов — Алла.

Алла: Ну що, Аліку, яких юнаків ти нам сьогодні приготував?

Під відповідну музику виїжджають «юнаки» — загримовані артисти «Масок».

Алік: Прошу. Номер один — Степан, робітник із Полтави. Номер два — Жорж, візажист із Санкт-Петербурга. Номер три — Айгин, оленяр із тундри... А тепер, Аллочко, познайом нас, будь ласка, зі своїми дівчатами...

Музика. Виїжджають «дівчата». Це ті самі, але вже загримовані під дівчат, артисти.

Алла: Із задоволенням! Номер один — Степанида, робітниця з Полтави. Номер два — Жоржетта, візажистка із Санкт-Петербурга. Номер три — Айгин, оленярка з юрти.

Алік: Алло, виходить, у нас сьогодні двоє учасників на ім'я Айгин?

Алла: Ні, Аліку, ти помиляєшся. У юнака Айгин — то ім'я, а в дівчини — прізвище.

Алік: Ну от, для того, щоб визначити ідеальну пару, нам за традицією слід запропонувати учасникам гри оригінальну ситуацію... Отже, Аллочко. Прошу! Яку ситуацію ти запропонуєш юнакам?

Алла: Досить пікантну... Ви випадково зустрілися в ліжку з коханою дівчиною. Ваші дії?

Степан: Ги-ги-ги!

Алік: Зрозуміло. Це була відповідь Степана — номер один. А тепер Жорж. Прошу!

Жорж: Вибачте, я не попередив. Візажист — це не професія, це сексуальна орієнтація...

Алік: Це була відповідь Жоржа — номер два. І, нарешті, Айгин. Ви опинилися в ліжку з коханою дівчиною. Ваші дії?

Айгин: Ліжко — вся тундра, одначе. Айгин так заховається — жодна дівчина не знайде!..

Алік: Ну що ж, гадаю, тепер уже дівчата можуть зробити свій вибір. *(У кадрі дівчата).* Отже, Жоржетто, прошу!

Жоржетта: Степан!

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Айгин: Степан, одначе.

Степанида: Ги-ги-ги!..

Алік: Зрозуміло. Ви усі вибрали Степана.

Жорж: Можна я?

Алік: Ви хотіли щось сказати?

Жорж: Так. Я теж вибрав Степана...

Алік: Ну, а кого вибрав сам Степан?

Степан: Степаниду!

Алік: Ну що ж, Степан і Степанида — робітник і робітниця з Полтави — ідеальна пара цього місяця! *(Молоді цілуються).* Отже, нашу передачу закінчено. А на Степана і Степаниду очікує романтична подорож назад до Полтави!

Публікацію підготував Георгій ВОРОТНЮК.

МІНІ-БАЙКИ

Суєта суєт...

То влади, бач,
невистачало,
То просто доброти.
Лиш серце, як могло,
бурчало
В тисках пустої суєти.

Горби — ознака рабів

— Ми нажили добро
горбом, —
Хваливсь Верблюд
перед Орлом.
Верблюду той відповідає:
— Хай жир і далі надихає,
А я свій успіх здобуваю,
Тим, що під хмарами
літаю...

Бухгалтер у засідці

Ніч у засідці лежав,
Зуб на зуб не попадав —
Й поталанило мені:
Налічив сто кабанів.
Ще просидів би добу, —
Та рушницю взять забув.
Ні, візьму я
не рушницю, —
А звичайну рахівницю.
Дике стадо набіжить —
Як свиней тих полічить?

План і султан

Горлав: — Дам твір
на актуальну тему!..
Але ламались творчі
плани.
Нарешті дочекалися...
поему
«Листи турецькому
султану».

Володимир СЕМЕНО.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Новина культури та мистецтва

Переможницею регіонального пісенного фестивалю «Талант Гранд Піца» стала Сюзанна Ремигайло. Перемога прийшла до молодої співачки тому, що вона замість таланту продемонструвала кожному членові авторитетного журі... самі знаєте.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Приємна новина

На 1,2-відсоткове зниження тягара податкового преса встановлено 25-відсотковий податок на додану вартість.

Краще не треба

Спробуй поставити під сумнів їхню добросердечність, великодушність, людяність і вони враз перегризуть тобі горло.

Модерністи проти модерну

Модерністи різноманітних видів мистецтв звернулися з колективним листом-скаргою до всіх існуючих інстанцій. Річ у тім, що в буфеті при їхньому Палаці топ-модерну годують лише борщем із недолугих смислових галюцинацій та рагу із абстрактної абрикосової мезги на тлі блакитного позитиву, запряженого у трійцю індиків, а наливають у кришталеві келихи з кришками, але без дна вогняно-перламутрову ентропію, котру можна понюхати лише у протигазі та й те заспокоюючи себе примовляннями, що ти — істинний модерніст.

Анонс

Вийшов черговий номер часопису «Олігархічний вісник». Цей номер призовий, кожний, хто запропонує свій рецепт — як краще мочити опозиціонерів, отримає іменний кийок для розгону населення, а серед усіх учасників конкурсу буде розіграно суперприз — кольорову світлину яхти з автографом її власника.

Культурно кажучи

З культурою та мистецтвом у БРК, за висловом одного з найяскравіших і найвизнаніших їхнього представника, — просто зашибись!

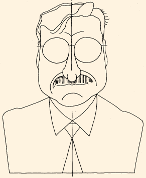
З випередженням графіка

У Кизяківській адміністрації БРК настільки захопилися видаванням державних актів на володіння банановими ділянками, що не помітили, як розпродали вже всю Польщу, Німеччину, Італію й навіть Аляску.

Думи їхні, думи...

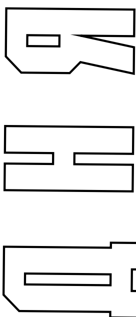
Ні про який геноцид проти власного народу можновладці Бананового Маразмадору практично не думають. Вони думають лише про те, як би примножити свої капітали, про купівлю нерухомості за кордоном, про персональні авіалайнери та яхти, а геноцид — то лише похідне.

Олександр ПЕРЛЮК.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

ЦЬОГО

■ 1157 р. У Києві помер князь Юрій Долгорукий, син Володимира Мономаха, засновник Москви. ■ 1854 р. Народився біохімік Іван Горбачевський. Був ректором Українського університету в Празі. ■ 1859 р. Народився корифей українського театру Панас Саксаганський. ■ 1896 р. Засновано Луганський паровозобудівний завод. ■ 1905 р. У Севастополі відкрито панораму «Оборона Севастополя». ■ 1937 р. Народилася Мадлен Олбрайт, американський політик. ■ 1942 р. В СРСР випробувано перший реактивний літак. ■ 1992 р. У Ташкенті підписано договір про колективну безпеку держав СНД.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 17—23 травня 2004 року

На цьому тижні можуть статися несподівані події, що розкриють перед вами нові можливості. Буде шанс щось змінити у своєму житті.

ОВЕН. Хороший час для заняття домашніми справами, ремонту в квартирі або спорудження будинку. Цими днями ви зможете налагодити хороші стосунки з персоналом або з тими, хто на вас працює, виявіть до них щедрість. Займіться облаштуванням робочого місця або поліпшенням режиму роботи. Можливі зміни в таємних особистих мотивах. З'являться хороші ідеї і плани для вирішення фінансових справ.

ТЕЛЕЦЬ. Займіться активним пошуком інформації, здобуттям знань. Вас можуть зацікавити нові оригінальні ідеї і відомості, що матимуть надалі практичне застосування. Відрядження, пов'язані з бізнесом або професійними справами, будуть корисні й перспективні, принесуть визнання або романтичне знайомство. На цьому тижні приділіть більше уваги дітям.

БЛИЗНЮКИ. На цьому тижні внесете різноманітність у роботу, щось удосконалите. Для успішнішого розвитку бізнесу, щоб досягти поставлених цілей, треба співпрацювати або об'єднатися у професійні групи і організації. Якщо відчуваєте, що назріли кардинальні зміни у професійній діяльності, скористайтеся цим тижнем і розпочніть якусь справу.

РАК. Зростуть ваша активність і впевненість у собі. Якщо щось задумали, то нині зможете наполягти на своєму. З'являться несподівані можливості для подорожей або цікавих поїздок. У поїздці може зав'язатися дружба з іноземцями або людьми здалеку. Виникне бажання щось змінити в своєму житті.

ЛЕВ. Важливою подією цього тижня може стати зміна перспективних цілей. Ці зміни вплинуть на ваше фінансове становище, можливо, зміниться ставлення до спільного володіння й ресурсів. Велика ймовірність залучення до серйозних спільних справ, виникнуть нові можливості для здійснення планів і реалізації ідей, але не варто їх афішувати. З'являться нові знайомства й покровителі.

ДІВА. Сприятливий період для активної співпраці з друзями і громадськими організаціями. Зможете виявити інтелект і обізнаність, що сприятливо позначиться на ваших авторитеті й лідерстві. Якщо буде інтерес до вищої освіти, релігії або філософії, використайте його для духовного самовдосконалення.

ТЕРЕЗИ. На цьому тижні підхід до професійних справ буде енергійнішим і честолюбним. Можливий початок нової кар'єри або реорганізація старого бізнесу. Перспективи тримайте в таємниці. Якщо можете щось змінити, зверніть увагу на те, що легко зробити.

СКОРПІОН. Ваше громадське життя може стати незвичайним і захоплюючим, якщо не сидітимете вдома, а виявите ініціативу і активність. Заплануйте на цей тиждень більше різноманітних інтелектуальних заходів і зустрічей. Це принесе нові й корисні знайомства. Якщо ваші ділові інтереси перетинаються з інтересами іноземців, використайте цей час, щоб познайомитися з ними ближче, ваші стосунки можуть перерости у дружні.

СТРІЛЕЦЬ. Ви жадатимете свободи. Просто на цьому тижні у вас з'явиться такий шанс. Тільки визначтеся, що означає для вас свобода, і не забувайте, що більше свободи, то більше самотності. Цей період характерний змінами в емоційному настрої. Ваші думки — про роботу або здоров'я. В цей час можлива втрата того, що вам вже не потрібно, прийміть її з полегшенням.

КОЗЕРІГ. Вірогідні раптові короткі поїздки або зустрічі. Успішними будуть спільні справи. Ваші інтереси можуть розширитися і увагу привернуть суперсучасні засоби зв'язку. Це сприятливо позначиться на вашому авторитеті. Зросте інтерес до релігії, філософії, вищої освіти або подорожей. Хороший період для навчання, читання лекцій і ведення справ з іноземцями.

ВОДОЛІЙ. У цей період можливі коливання у фінансових справах або несподівані зміни в особистій оцінці і ставленні до грошей і матеріальних благ. Причиною можуть бути невідкладні справи або потреба придбання чогось для дому і сім'ї. Цілком можливо, що розв'язання сімейних проблем спроститься, якщо звернетеся по допомогу до начальства або партнера.

РИБИ. Ви будете дуже активні й наполегливі у своїх любовних справах, головне не перестарайтеся, будьте делікатні, тоді зможете гармонізувати стосунки з коханою людиною. Період сприятливий для досягнення гармонії у шлюбі й партнерстві.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Сухий марець, мокрий май — буде жито, як той гай

15 травня — Бориса і Гліба, Борисів день. У народі його ще називають солов'їним днем. Соловей співає, доки ячмінь колоса не має, а з'явився колос — пропав голос.

16 травня — Тимофія. На Тимофія велика надія. Якщо сонячно й тепло, то така погода буде і в кінці місяця.

18 травня — Ярини. З цього дня починають висаджувати розсаду капусти. Прийшли Ярини — не прикривай сіни.

19 травня — з цього дня сіють боби та горох, ще його називають огірковим днем. Вранці роса, а вдень ясна погода, то на добрий їх врожай.

Прикмети травня

- Якщо горобці й ластівки гніздяться з північного боку — на спекотне літо.
- Удень пройшла гроза, але не схолодніло — вночі вона знову нагадає про себе.
- Туман над водою довго-довго не розходиться — буде гарна і суха погода.
- Зеленкуватий місяць — на дощ, ясний — на негоду.
- Пізно зацвіла горобина — пізня буде й осінь.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 3011087. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»